

Nr 66.

Ankom till riksdagens kansli den 2 april 1935 kl. 2 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts dels under riksstatens åttonde huvudtitel, punkterna 66—106, dels ock i proposition, nr 142, gjorda framställningar angående anslag för budgetåret 1935/1936 till universiteten, den medicinska undervisningen m. m.

(2:a avd.)

1:o) **Universitetskanslersexpeditionen: Avlöningar.** I anslutning till Kungl. Maj:ts förslag i den till riksdagen avlåtna, den 4 januari 1935 dagtecknade propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov för budgetåret 1935/1936 (punkt 66, sid. 163—166 av det vid propositionen fogade utdraget av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för samma dag), vilket förslag icke innebär andra förändringar än sådana, som sammanhånga med de nya grunderna för riksstatens uppställning, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för universitetskanslersexpeditionen:

Personalförteckning.

Befattning.	Tjänstemän å ordinarie stat:	Lönegrad.
1 kanslerssekreterare		B 30
1 kanslibiträde		B 7;

b) godkänna följande avlöningsstat för universitetskanslersexpeditionen att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1935/1936:

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för naturhistoriska riksmuseet att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1935/1936;

dels ock till Naturhistoriska riksmuseet: Avlöningar för budgetåret 1935/1936 anvisa ett förslagsanslag av 236,100 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag innebär i fråga om beräkningen av anslagsbehovet för avlöningar vid Uppsala universitet under nästkommande budgetår utöver sådana förändringar, som föranledas av de nya grunderna för riksstatens uppställning, en ökning med 13,450 kronor av de anslagsmedel, som utgå för motsvarande ändamål under innevarande budgetår, varförutom en lärarbefattning i fysikalisk diagnostik uppförts å ordinarie stat.

I tre hänseenden har utskottet ansett sig böra i här förevarande sammanhang lämna en närmare redogörelse för innebörden av Kungl. Maj:ts förslag.

Beträffande Kungl. Maj:ts förslag angående förändring av professuren i paleontologi och historisk geologi vid universitetet i Uppsala inhämtas av förutnämnda statsrådsprotokoll den 22 februari 1935 bland annat följande.

Den 29 september 1933 utnämndes professorn och avdelningsföreståndaren vid naturhistoriska riksmuseets paleozoologiska avdelning E. H. O. Stensiö att från och med den 1 oktober 1933 vara professor i paleontologi och historisk geologi vid universitetet i Uppsala. I samband härmed anbefalldes universitetsberedningen att verkställa utredning beträffande frågan om samarbete mellan naturhistoriska riksmuseets paleozoologiska avdelning och institutionen för paleontologi och historisk geologi vid nämnda universitet samt till Kungl. Maj:t inkomma med av utredningen föranlett förslag i ämnet.

Sedermera föreskrev Kungl. Maj:t genom beslut den 27 oktober 1933, att med åtgärder för återbesättande av befattningen såsom professor och föreståndare för naturhistoriska riksmuseets paleozoologiska avdelning skulle anstå tills vidare till den 1 maj 1934, varjämte Stensiö förordnades att — med befrielse från undervisningen och examinationen vid professuren i paleontologi och historisk geologi vid universitetet i Uppsala — räknat från och med den 12 oktober 1933, tills vidare till dess omförmälda befattning vid naturhistoriska riksmuseet blivit med ordinarie innehavare besatt och denne tillträtt tjänsten, såsom vikarie uppehålla sistnämnda befattning.

Genom särskilda Kungl. Maj:ts beslut, senast den 26 oktober 1934, föreskrevs härefter, att med åtgärder för återbesättande av befattningen som professor och föreståndare för riksmuseets paleozoologiska avdelning skulle anstå till den 1 juli 1935.

Med skrivelse den 6 september 1934 överlämnade universitetsberedningen till åtlydnad av Kungl. Maj:ts givna uppdrag utredning och förslag beträffande samarbete mellan naturhistoriska riksmuseets paleozoologiska avdelning och paleontologiska institutionen i Uppsala m. m.

Över universitetsberedningens förslag avgåvos yttranden av vederbörande universitetsmyndigheter i Uppsala och Lund, statskontoret, byggnadsstyrelsen, vetenskapsakademien och kanslern för rikets universitet.

Departementschefen har för egen del anfört följande:

»Från den omfattande utredning, som förebragts i ärendet, vill jag sammanfattningsvis framhålla några omständigheter, vilka synas vara av särskild vikt vid bedömandet av de föreliggande frågorna.

Inom det geologiska ämnesområdet finnas för närvarande vid universitetet i Uppsala två professorer, den ena omfattande geologi med petrografi och mineralogi samt den andra paleontologi och historisk geologi. Naturhistoriska riksmuseet har vidare en paleobotanisk och arkegoniatavdelning samt en paleozoologisk avdelning, vardera med en professor såsom föreståndare.

Av den utav professor Stensiö i ärendet lämnade utredningen framgår, att paleontologin kan, allt efter den speciella inriktning ämnesrepresentanten giver åt sitt ämne, antingen ansluta sig till geologin eller ock bliva en utslutande eller åtminstone huvudsakligen biologiskt orienterad, relativt självständig disciplin.

Om man betraktar förhållandena vid universitetet i Uppsala — där sålunda två professorer i geologi äro verksamma, varav en i paleontologi och historisk geologi — skulle sistnämnda professors inriktning på den ensidigt biologiskt orienterade paleontologin medföra, att de geologiska delarna av de båda professurernas totala ämnesområde bleve otillräckligt representerade. Därest sålunda såväl den rena geologins som den exklusivt biologiskt orienterade paleontologins intressen var för sig skola tillfredsställande tillgodoses vid universitetet, skulle en utökning av de nuvarande lärarkrafterna i dessa ämnen vid universitetet vara erforderlig.

I och för sig vore givetvis icke något att erinra mot en sådan utveckling, särskilt om man beaktar de betydande geologiska arbetsuppgifter, som förefinnas i vårt land. Jag saknar dock nu anledning att ingå härpå.

Så som förhållandena för närvarande gestalta sig, torde man emellertid hava att söka uppnå en organisation av undervisningen och det vetenskapliga forskningsarbetet på ifrågavarande ämnesområde, som utan större kostnadsökningar giver tillfredsställande utbyte och som bygger på grundsatsen om samarbete mellan riksmuseet och universitetet.

Universitetsberedningens förslag innebär ett genomtänkt och omsorgsfullt utarbetat förslag i denna riktning. Under erinran att paleontologin icke utgör examensämne har beredningen gjort gällande, att det vetenskapliga arbetet och de högre studierna i detta ämne med en rent biologisk inriktning böra hava sin tyngdpunkt förlagd till en enda institution i landet. För denna uppgift har det naturhistoriska riksmuseets paleozoologiska avdelning av beredningen ansetts på grund av de föreliggande omständigheterna mest lämpad. Bliver sålunda riksmuseet centralpunkten för studierna i denna del av ämnet, skulle därmed möjliggöras en omorganisation av de båda geologiprofessurerna i Uppsala. Samtidigt skulle samarbete inledas mellan riksmuseets paleozo-

logiska avdelning och universitetet. Vid universitetet i Uppsala skulle liksom vid Lunds universitet — där undervisning meddelas inom det geologiska ämnesområdet av en professor och en biträdande lärare i geologi och mineralogi — såvitt möjligt givas en kurs i paleozoologi för filosofie kandidat- och magisterexamina. På anmodan av vederbörande fakultetssektion skulle denna kurs hållas av föreståndaren för den paleozoologiska avdelningen vid riksmuseet eller någon hans assistent, därest lämplig kursledare icke skulle finnas i universitetsstaden. För dem, som önska att i filosofie licentiatexamen specialisera sig på paleozoologi eller som ämna utarbeta doktorsavhandling i ämnet, skulle härefter de vidare studierna kunna förläggas till riksmuseet under avdelningsföreståndarens ledning. Denne skulle tillika vara förpliktad att på anmodan av vederbörande sektion i filosofie licentiatexamen examinera studerande i paleozoologi samt deltaga i bedömandet av disputationsprov i ämnet.

Universitetsberedningens förslag innebär, såsom jag nyss antytt, att, därest sålunda den vetenskapliga forskningen och högre undervisningen i paleozoologi i huvudsak förläggas till riksmuseet, en ombildning skulle komma till stånd av den nuvarande professuren i paleontologi och historisk geologi vid universitetet i Uppsala till en geologiskt orienterad professur med tyngdpunkten förlagd till historisk geologi och kvartärgeologi. Den närmare regleringen av gränsen mellan de båda geologiprofessorerna vid universitetet skulle verkställas av kanslern efter förslag av sektionen.

Från Uppsala universitets sida ha invändningar framförts mot beredningens förslag. Dessa invändningar gälla framför allt ombildningen av professuren i paleontologi och historisk geologi på sätt beredningen förordat. Det synes mig emellertid påtagligt, att beredningens förslag innebär en av förhållandena betingad rationalisering på detta område. Den nuvarande institutionen i Uppsala bör icke utrustas såsom en parallelinstitution till riksmuseets paleozoologiska avdelning. Härmed är ingalunda sagt, att paleontologin skall vara utestängd från Uppsala universitet. I begreppet historisk geologi ingår i viss utsträckning även paleontologi. Uppenbart är ock att, liksom hittills varit fallet, vetenskapliga forskningar även i den ensidigt biologiskt orienterade paleontologin kunna äga rum på Uppsalainstitutionen, i den mån icke härför kräves sådan dyrbarare instrumentell utrustning, som där saknas. Vidare skulle enligt beredningens förslag, vartill jag ansluter mig, särskilda anordningar i sinom tid träffas för viss undervisning i sistnämnda ämnesområde. Omregleringen av professuren i Uppsala är över huvud icke avsedd medföra att för framtiden snäva gränser dragas kring de ämnesområden, som höra till professuren. Genom den vetenskapliga forskningens utveckling kan förhållandet mellan olika vetenskapsområden undergå förskjutningar, som medföra att hittillsvarande gränsområden få en central betydelse. Detta förhållande bör beaktas även vid professurens tillsättande. Det är angeläget att icke den ena eller andra delen av professurens område tillerkännes sådant företräde, att den mest kvalificerade sökanden utestänges på grund av den speciella inriktningen av hans forskningar. Skulle en ny innehavare av professuren stå jämförelsevis främmande för någon del av professurens område, kunna anordningar övervägas, varigenom antingen en jämkning sker beträffande den undervisningsskyldighet, som åligger de båda geologiprofessorerna, eller ock docent eller annan yngre forskare övertager visst undervisningsområde.

En förutsättning för att omorganisationen skall kunna genomföras från och med nästkommande budgetår är givetvis, att professor Stensiö, som är innehavare av omförmälda professor i paleontologi och historisk geologi i Uppsala, överflyttas som professor och föreståndare för paleozoologiska avdelningen vid naturhistoriska riksmuseet, vilken sistnämnda professor Stensiö för närvarande uppehåller på förordnande. Härtill har Stensiö under vissa förutsättningar förklarat sig villig.

Beträffande omorganisationen i övrigt och därmed sammanhängande förhållanden torde jag få anföra följande, därvid jag utgår ifrån att Stensiö den 1 juli 1935 överflyttas till riksmuseet.

Professurerna i geologi vid Uppsala universitet böra, såsom nyss framhållits, erhålla benämningar, som bättre svara mot respektive professors ämnesområde. Den nuvarande professuren i geologi med petrografi och mineralogi synes mig i överensstämmelse med beredningens förslag böra benämnas professor i geologi, särskilt petrografi och mineralogi. Med genomförandet av denna ändring torde dock få anstå tills vidare. Beträffande den av Stensiö innehavda professuren synes mig densamma böra från och med den 1 juli 1935 ombildas till en professor i geologi, särskilt historisk geologi. Såsom i yttrande från matematisk-naturvetenskapliga sektionen i Lund framhållits, ingår i historisk geologi även kvartärgeologi, varför ett särskilt framhållande av detta område i professurens titel ej synes påkallat. För övrigt anger benämningen, att professuren skall vara geologiskt inriktad. Den nuvarande institutionen i Uppsala, som ej avsetts såsom en exklusivt paleozoologisk institution utan uppförts med hänsyn till professurens hela hittillsvarande område, torde lämpa sig väl såsom institution för den ändrade professuren, ehuru givetvis den blivande ytterligare utrustningen av institutionen bör ske med hänsyn till professurens ändrade omfattning. Kungl. Maj:t torde få utfärda de författningsändringar och föreskrifter i övrigt, som kunna föranledas av den ändrade organisationen och av det planerade samarbetet mellan universiteten och riksmuseet, varjämte kanslern bör äga att meddela närmare bestämmelser i den mån så erfordras angående fördelning av undervisning och examination mellan professorerna i geologi vid Uppsala universitet.

Som ovan berörts skulle det hädanefter åligga föreståndaren för den paleozoologiska avdelningen vid riksmuseet att efter anmodan åtaga sig viss undervisning och examination vid universiteten samt bedömning av doktorsavhandlingar. Mot förslaget att såsom ersättning härför professor Stensiö skulle tillerkännas en lönefyllnad å 1,060 kronor för år, motsvarande skillnaden mellan en universitetsprofessors lön — som ju Stensiö för närvarande uppbär — och den lön, som högst utgår till avdelningsföreståndare vid riksmuseet, har jag icke någon erinran. Vid resor, som företagas för fullgörande av omförmälda uppgifter, torde ersättning få utgå enligt allmänna resereglementet. Kostnaderna härför synas mig kunna tills vidare bestridas ur det i riksstatsförslaget uppförda förslagsanslaget till Naturhistoriska riksmuseet: Omkostnader.

Enligt universitetsberedningen borde till bestridande av kostnaderna för de för lägre examina avsedda kurserna i paleozoologi i Uppsala och Lund anvisas ett särskilt anslag å 2,000 kronor. Ur detta anslag skulle, därest kursen hålles av annan än avdelningsföreståndaren eller hans assistent, utgå skäligt arvode. Universitetsberedningen har vidare föreslagit vissa andra

ändringar i nu utgående årliga anslag till Uppsala universitet och naturhistoriska riksmuseet ävensom beviljande av vissa engångsanslag. Beträffande därvid först universitetet har beredningen ifrågasatt ändring i nu utgående anslag till den paleontologiska institutionen på grund av å ena sidan ökat behov av arbetskrafter samt å den andra minskade materielkostnader. Jag finner mig emellertid icke nu böra förorda några ändringar i de anslagsbelopp, som för ifrågavarande ändamål uppförts i det för riksdagen framlagda riksstatsförslaget. Innan erfarenhet vunnits om den nya organisationens behov, torde kostnaderna för den beräknade ökningen av arbetshjälpen få bestridas ur institutionens anslag till materiel. I likhet med byggnadsstyrelsen anser jag vidare, att framkomna förslag om ytterligare inrednings- och installationsarbeten i den nya institutionsbyggnaden böra prövas först sedan den ombildade professorsbefattningen blivit tillsatt med ordinarie innehavare.

Vad slutligen den väckta frågan om ökade och nya anslag till paleozoologiska avdelningen vid riksmuseet beträffar torde den böra prövas först i samband med behandlingen av riksmuseets blivande anslagsäskanden i övrigt.

Vad jag ovan förordat innebär ändringar av de under vissa punkter av 1935 års åttonde huvudtitel framlagda förslagen. En ombildning av den nuvarande professuren i paleontologi och historisk geologi vid Uppsala universitet föranleder sålunda, att i avlöningsstaten för professorer m. fl. under punkten 68 nämnda i anmärkning 1. under filosofiska fakultetens matematisk-naturvetenskapliga sektion uppförda professor utbytes mot en professur i geologi, särskilt historisk geologi. Vidare bör omförmälda årliga lönetillägg å 1,060 kronor till professor Stensiö för åliggandet att vid universitetet svara för viss undervisning och examination beräknas under den i förslaget till avlöningsstat för naturhistoriska riksmuseet (punkt 26 av ovan nämnda huvudtitel) uppförda anslagsposten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t. Denna anslagspost, som i nämnda förslag beräknats till 1,600 kronor, bör sålunda uppföras med 2,660 kronor. För vinnande av avrundning av museets avlöningsanslag bör ytterligare den i avlöningsstaten uppförda delposten till avlöningsförhöjningar m. m. höjas med 40 kronor till 1,880 kronor. Anslaget till avlöningar vid riksmuseet skulle vid bifall härtill komma att höjas från 235,000 kronor med 1,100 kronor till 236,100 kronor. Enligt vad chefen för finansdepartementet meddelat torde tackning för den ovan ifrågasatta anslagsökningen kunna beredas å riksstatsförslaget.

Vid bifall till vad jag i det föregående förordat beträffande Stensiös avlöning torde, såsom också Stensiö själv förutsatt, åtgärd böra vidtagas för att tillförsäkra honom rätt att bibehållas vid den pensionsförmån, som för närvarande tillkommer honom i egenskap av universitetsprofessor. Denna fråga torde komma att upptagas till behandling av chefen för finansdepartementet.»

Under ovan nämnda punkt 68 i årets åttonde huvudtitel har förslag framlagts om anställande vid universitetet i Uppsala och Lund av lektorer i svenska språket. Beträffande detta förslag inhämtas av statsrådsprotokollet för den 4 januari 1935 bland annat följande:

Förevarande fråga har sin närmaste upprinnelse i en av lektorn H. Alving

m. fl. till Kungl. Maj:t ingiven petition om främjande genom vissa närmare angivna åtgärder av en mera allsidig och planmässig vård om modersmålet inom högre skolor och seminarier. I utlåtande över petitionen uttalade svenska akademien sin anslutning till dess syfte och skisserade vissa åtgärder för tankens realiserande. I skrivelse till ecklesiastikministern framförde föreningen nordiska filologer vissa önskemål i likartade avseenden. Sedan jämlikt Kungl. Maj:ts bemyndigande samtliga professorer i nordiska språk och svenska språket vid rikets universitet och högskolor beretts tillfälle till gemensamma överläggningar i ämnet, avgåvo de den 9 september 1933 ett betänkande, vari föreslogos en del åtgärder i antydd riktning inom universitetsundervisningens ram. Över berörda förslag avgåvos tillstyrkande yttranden av de lokala universitetsmyndigheterna och av kanslern för rikets universitet samt vidare av skolöverstyrelsen och statskontoret.

För egen del har departementschefen rörande nu förevarande spörsmål anfört följande:

»Beträffande frågan om en förbättrad undervisning i svenska språket, för vilken jag i det föregående lämnat en summarisk redogörelse, vill jag till en början framhålla, att vad som förekommit i ärendet synes mig bekräfta de erfarenheter, som ofta göras i det praktiska livet, nämligen att betydande brister vidlåda även bokligt bildade människors behandling av modersmålet.

Om medlet till förbättrande av nämnda förhållande synes, av handlingarna att döma, i huvudsak enighet råda. Såväl modersmållärarna som övriga lärare vid de högre skolorna och seminarierna böra erhålla en förbättrad undervisning i muntlig och skriftlig framställningskonst.

Enligt det av professorerna i nordiska språk och svenska språket framlagda, av myndigheterna i huvudsak enhälligt förordade förslaget skulle för ändamålet vid universiteten för de blivande lärarna anordnas dels en särskild kurs i talteknik och dels en av särskild på viss tid förordnad lektor ledd kurs i nysvensk stilistik. Dessa kurser skulle vara obligatoriska för dem, som ämnade avlägga ämbetsexamen i nordiska språk, under det att lärarkandidater i övriga ämnen endast i viss utsträckning skulle delta i sistnämnda kurs. Vid provåret skulle allt fortfarande anordnas en kurs i talteknik för sådana kandidater, som ej förut genomgått dylik kurs.

Jag vill ansluta mig till huvudtankarna i detta förslag och alltså nu förorda, att erforderliga medel ställas till förfogande för anställande av en lektor i svenska språket vid vardera universitetet i Uppsala och Lund. Vid bifall härtill torde Kungl. Maj:t i sinom tid böra meddela de närmare föreskrifter för den föreslagna undervisningen, som kunna finnas påkallade. Förslagets genomförande torde ock, såsom i avgivna yttranden framhållits, påkalla någon reduktion i nuvarande kursfordringar i nordiska språk samt i litteraturhistoria med poetik, för att icke studiearbetet skall genom de nya kurserna förlängas. Jag önskar i detta sammanhang framhålla, att det synes böra tagas under övervägande, huruvida den nu för filosofisk ämbetsexamen obligatoriska kursen i psykologi samt pedagogikens teori och historia är i sin nuvarande form tillräckligt ändamålsenlig för att böra oförändrad bibehållas.

Vad angår anslag för ifrågakvarande ändamål anser jag i likhet med uni-

versitetsmyndigheterna, att universitetslektor bör åtnjuta — förutom ersättning för avstådda löneförmåner å den egna tjänsten i det högre skolväsendet — ett arvode av 1,000 kronor. Då förordnandet är avsett att meddelas för en begränsad tid, torde det icke skäligen kunna påräknas, att verkligt dugande krafter vilja ställa sig till förfogande, därest icke några särskilda förmåner av ekonomisk natur äro förenade med ett sådant förordnande. På grund härav synes med tillämpning av statskontorets uppgifter anslaget till två universitetslektorer böra beräknas till 22,266 kronor eller avrundat till 22,400 kronor, motsvarande 11,200 kronor vid varje befattning. Av detta belopp skulle universitetslektor äga uppbära dels arvode med 1,000 kronor dels ock ersättning för vad han visar sig hava avstått vid den egna tjänsten, dock att arvodet och ersättningen för mistade avlöningsförmåner tillhoppa ej må understiga vad annan universitetslektor under motsvarande tid äger uppbära av statsmedel.

Till frågan om anslag till universitetslektor i Lund återkommer jag under punkten om avlöningar vid Lunds universitet.»

I ovannämnda av departementschefen förordade avlöningsstat för Uppsala universitetet har under Utgifter: I. Professorer och lärare m. fl., 3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, under a. upptagits Arvoden till biträdande lärare m. fl. vid filosofiska fakultetens humanistiska sektion å 39,600 kronor. Vid berörda anslagspost är fogad en anmärkning, enligt vilken ur nämnda belopp å 39,600 kronor skall utgå, jämte annat, ett till högst 11,200 kronor beräknat belopp, avseende ersättning åt en universitetslektor i svenska språket i enlighet med de närmare grunder, Kungl. Maj:t bestämmer.

Vid den i avlöningsstaten intagna A. Avlöningsstat för professorer m. fl. äro fogade vissa anmärkningar, däribland en, nr 7, av följande lydelse:

»7. Kungl. Maj:t äger att vidtaga de jämkningar i fråga om professorsbefattningarnas ämnesområden samt de ändringar i benämningen av lärostolarna, som med hänsyn till förändrade förhållanden kunna finnas påkallade.»

Som motivering för denna anmärkning har departementschefen anfört följande: Departementschefen hade under hand inhämtat, att den nu arbetande universitetsberedningen möjligen komme att föreslå vissa omregleringar av lärostolarnas ämnesområden ävensom i samband därmed ändrad benämning på vissa professurer och andra akademiska lärarbefattningar liksom möjligen ock på vissa institutioner. Det syntes ändamålsenligt, att Kungl. Maj:t ägde att göra de jämkningar ifråga om professurernas och andra lärarbefattningars ämnesområden och därav föranledda ändringar i dessas benämning, som kunde finnas påkallade.

Utskottet vill till en början till behandling upptaga Kungl. Maj:ts i propositionen nr 142 framlagda förslag om förändring av professuren i pale-

Utskottet.

ontologi och historisk geologi vid universitetet i Uppsala till en professur i geologi, särskilt historisk geologi, och den i samband härmed stående frågan om överflyttning av den nuvarande innehavaren av berörda professur, professorn E. H. O. Stensiö, till att vara professor och föreståndare för naturhistoriska riksmuseets paleozoologiska avdelning med bibehållande av honom såsom universitetsprofessor tillkommande avlöningsförmåner men med skyldighet för honom att efter anmodan åtaga sig viss undervisning och examination vid universitetet samt bedömning av doktorsavhandlingar.

För de skäl, som ligga till grund för Kungl. Maj:ts här ifrågavarande förslag, har i statsrådsprotokollet lämnats en ingående redogörelse. Jämväl utskottet har av den i ärendet förebragta utredningen funnit sig övertygat om de stora fördelarna hos detta förslag. Genom detsamma synes, på sätt departementschefen framhållit och även utskottet funnit vara önskvärt, kunna uppnås en organisation av undervisningen och det vetenskapliga forskningsarbetet på ifrågavarande ämnesområde, som utan större kostnader kan förväntas giva tillfredsställande utbyte och som bygger på grundsatsen om samarbete mellan riksmuseet och universitetet. Den i Kungl. Maj:ts förslag ingående ombildningen av den nuvarande professuren i paleontologi och historisk geologi vid universitetet i Uppsala synes vidare innebära ett ändamålsenligt tillgodoseende av undervisningen på förevarande ämnesområde vid detta universitet. Med hänsyn till vad sålunda anförts finner sig utskottet böra tillstyrka Kungl. Maj:ts i propositionen nr 142 framlagda förslag.

Mot detaljerna i detta förslag, sådana de skisserats i statsrådsprotokollet, har utskottet icke funnit något att erinra.

Beträffande de förändringar i avlöningsstaten för naturhistoriska riksmuseet, som bliva erforderliga vid bifall till vad utskottet sålunda tillstyrkt, kommer utskottet att göra hemställan i utlåtande nr 67.

I fråga om förslaget om anställande vid universitetet i Uppsala och Lund av lektorer i svenska språket vill utskottet framhålla följande.

Utskottet inser önskvärdheten av att åtgärder vidtagas för åstadkommande av en förbättrad undervisning i svenska språket vid våra högre läroanstalter. En förutsättning härför finner utskottet i likhet med departementschefen vara, att såväl modersmåslärarna som övriga lärare vid de högre skolorna och seminarierna erhålla en förbättrad undervisning i muntlig och skriftlig framställningskonst. För ernäendet av en dylik förbättrad undervisning kunna givetvis olika vägar vara tänkbara. Utskottet har icke velat motsätta sig, att ett försök nu anordnas enligt de av departementschefen uppdragna riktlinjerna, varigenom i vart fall vissa erfarenheter torde stå att vinna. Med hänsyn härtill finner sig utskottet böra tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag i denna del. Utskottet förutsätter härvid att — såsom statskontoret tillstyrkt — förordnanden å de ifrågasatta lektorstjänsterna med-

delas endast för en begränsad tid, tre år, samt att, därest fortsatt anslag för ändamålet för tid efter utgången av sagda period skulle äskas av riksdagen, ett dylikt anslagsäskande åtföljes av redogörelse för de erfarenheter, som under den gångna tiden kunnat göras.

Vad departementschefen anfört angående den nu för filosofisk ämbetsexamen obligatoriska kursen i psykologi samt pedagogikens teori och historia har utskottet icke ansett böra i nu förevarande sammanhang föranleda något ståndpunktstagande från utskottets sida.

Den av departementschefen ifrågasatta rätten för Kungl. Maj:t att göra de jämkningar ifråga om professorernas och andra lärarbefattningars ämnesområden och därav föranledda ändringar i dessas benämning, som kunna finnas påkallade, finner sig utskottet icke kunna tillstyrka. Utskottet har givetvis intet att erinra mot att jämkningar av här förevarande art vidtagas, exempelvis på sätt under punkt 75 i årets åttonde huvudtitel föreslagits beträffande en professur vid Lunds universitet. Men utskottet kan icke finna, att det icke skall vara möjligt att låta anstå med vidtagandet av dylika jämkningar i de av riksdagen fastställda staterna för universiteten under den jämförelsevis korta tid, som kan förflyta, innan uppkommande fråga av här förevarande art kan underställas närmast sammanträdande riksdags prövning. Med hänsyn härtill hemställer utskottet, att den i avlöningsstaten för Uppsala universitet vid A. Avlöningsstater för professorer m. fl. fogade Anmärkning 7. må utgå.

Vad Kungl. Maj:t i övrigt under här förevarande punkt föreslagit har icke givit utskottet anledning till erinran.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet, som ansett sig böra i statuppställningen vidtaga några smärre jämkningar av formell art, hemställa,

- att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag,
a) godkänna följande personalförteckning för vissa tjänstemän vid Uppsala universitets samlingar och inrättningar m. m.:

Personalförteckning.

Befattning.

Lönegrad.

Tjänstemän å ordinarie stat:

Biblioteket:

1 överbibliotekarie	B 30
4 förste bibliotekarier	B 26
9 andre bibliotekarier	B 21
1 maskinist	B 8
4 vaktmästare	B 7

Befattning.	Lönegrad.
1 kanslibitråde	B 7
2 kontorsbiträden	B 4

Vetenskapliga institutioner och inrättningar,
tillhörande medicinska och filosofiska
fakulteterna:

2 konservatorer	B 21
1 trädgårdsmästare	B 18
1 preparator vid histologiska institutionen	B 10
1 instrumentmakare vid fysikalisk-kemiska institutio- nen	B 10
1 maskinist vid institutionen för allmän och analytisk kemi	B 8
1 maskinist vid fysiska institutionen	B 8
1 maskinist vid fysikalisk-kemiska institutionen	B 8
1 tekniskt biträde vid histologiska institutionen	B 7
1 tekniskt biträde vid patologiska institutionen	B 7
1 tekniskt biträde vid fysiologiska institutionen	B 7
1 vaktmästare vid anatomiska och histologiska insti- tutionerna	B 7
1 vaktmästare vid patologiska institutionen	B 7
1 vaktmästare vid fysiologiska institutionen	B 7
1 vaktmästare vid institutionen för medicinsk och fysi- ologisk kemi	B 7
1 vaktmästare vid farmakologiska institutionen	B 7
2 vaktmästare vid institutionen för allmän och analy- tisk kemi	B 7
1 vaktmästare vid fysikalisk-kemiska institutionen	B 7
1 vaktmästare vid mineralogisk-geologiska institutionen	B 7
2 vaktmästare vid fysiska institutionen	B 7
1 vaktmästare vid astronomiska institutionen	B 7
1 vaktmästare vid meteorologiska institutionen	B 7
1 vaktmästare vid botaniska museet	B 7
2 vaktmästare vid zoologiska institutionen	B 7
1 vaktmästare vid paleontologiska institutionen	B 7
1 vaktmästare vid museet för nordiska fornsaker	B 7
1 vaktmästare vid gymnastikinrättningen	B 7
2 underträdgårdsmästare	B 7

Befattning.	Lönegrad.
2 trädgårdsmedhjälpare	B 5
1 vaktmästare vid geografiska institutionen	B 5

Kansliet:

1 sekreterare	B 28
1 akademinotarie och ombudsman	B 26
1 akademivaktmästare	B 7
1 fakultetsvaktmästare	B 7
1 kanslibitråde	B 7
1 portvakt	B 5

Drätselverket:

1 räntmästare	B 30
1 kamrerare	B 24
1 andre kamrerare	B 21
1 maskinist	B 8
1 ränteri- och kontorsvaktmästare	B 7
1 kanslibitråde	B 7;

b) — under förutsättning att professorn i paleontologi och historisk geologi vid universitetet i Uppsala E. H. O. Stensiö varder utnämnd och förordnad att från och med den 1 juli 1935 vara professor och föreståndare för naturhistoriska riksmuseets paleozoologiska avdelning — besluta, att i avlöningsstaten för nämnda universitet under A. Avlöningsstat för professorer m. fl. i stället för nyssberörda professur i paleontologi och historisk geologi uppföra en professorsbefattning i geologi, särskilt historisk geologi, med avlöning lika med vad som tillkommer universitetsprofessor;

c) fastställa följande avlöningsstat för Uppsala universitet att tillämpas tillsvidare från och med budgetåret 1935/1936:

Avlöningsstat.

Utgifter:

I. Professorer och lärare m. fl.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat:
 - a. Lön och tjänstgöringspenningar kronor 843,000

Avlöningsstater.

	Lön	Tjänstgöringspenningar	Summa
A. Avlöningsstat för professorer m. fl.			
<i>Teologiska fakulteten.</i>			
1 professor i praktisk teologi	3,400	4,000	7,400
<i>Anm.:</i> Innehavaren av denna professur uppbar avlöning lika med övriga professorer. Så länge han i egenkap av domprost såsom prebende innehar Uppsala stads pastorat, uppbar han av domprostlönen dels 4,600 kronor, dels ock 500 kronor, sistnämnda belopp utgörande ersättning för utgifter i ämbetet.			
1 professor	8,000	4,000	12,000
4 professorer	32,000	16,000	48,000
1 professor, Kalsenianus	8,000	4,000	12,000
<i>Anm.:</i> 1. I lönen för professor Kalsenianus ingår 291 kronor 67 öre ränta å Kalsenianska fonden.			
2. Av ovannämnda 7 till den teologiska fakulteten hörande professorsbefattningar omfatta 2 vardera exegetik samt 2 vardera dogmatik och moralteologi. Envar av de övriga 3 professurerna omfattar ett av följande ämnesområden: 1) teologiska prenotationer och teologisk encyklopedi; 2) kyrkohistoria; 3) praktisk teologi.			
3. Ang. en personlig professur i missionshistoria och ostasiatisk religionshistoria, se nedan under 3. Avlöningar till tjänstemän å indragningsstat.			
<i>Juridiska fakulteten.</i>			
1 professor	8,000	4,000	12,000
7 professorer	56,000	28,000	84,000
<i>Anm.:</i> Envar av den juridiska fakultetens 8 larostolar omfattar ett av följande ämnesområden: 1) rättshistoria; 2) nationalekonomi och finansrätt; 3) statsrätt, förvaltningsrätt och folkrätt; 4) civilrätt, med undervisnings- och examinationsskyldighet i obligationsrätt, samt romersk rätt; 5) civilrätt, med undervisnings- och examinationsskyldighet i familjerätt och sakrätt, samt internationell privaträtt; 6) speciell privaträtt; 7) straffrätt och juridisk encyklopedi; 8) processrätt.			
<i>Medicinska fakulteten.</i>			
1 professor	8,000	4,000	12,000
12 professorer	96,000	48,000	144,000
<i>Anm.:</i> 1. Av ovannämnda 13 professurer inom medicinska fakulteten omfatta 2 vardera anatomi samt envar av de övriga 11 ett av följande ämnesområden: 1) patologisk anatomi; 2) fysiologi; 3) medicinsk och fysiologisk kemi; 4) allmän och experimentell farmakodynamik samt farmakognosi; 5) hygien och bakteriologi; 6) praktisk medicin; 7) pediatrik och praktisk medicin; 8) kirurgi; 9) obstetrik och gynekologi; 10) oftalmiatrik; 11) öron-, nas- och halssjukdomar.			
2. Ang. professuren i psykiatri, se här nedan under 2. Arvode till professor i psykiatri.			

	Lön	Tjänstgöringspenningar	Summa
3. Ang. den personliga professuren i medicinsk radiologi, se nedan under 3. Avlöningar till tjänstemän å indragningsstat.			
4. Ang. professuren i rasbiologi, se under rasbiologiska institutet.			
5. En av professorerna i anatomi uppbär utöver avlöningen 125 kronor ränta å Rönnowska fonden.			
6. Från lönen för professorn i medicinsk och fysiologisk kemi skola frändragas 1,500 kronor, utgörande beräknat värde för bostad.			
1 prosektor	6,000	3,000	9,000
1 laborator i patologisk anatomi	6,000	3,000	9,000
1 laborator i experimentell fysiologi och medicinsk fysik	6,000	3,000	9,000
1 laborator i medicinsk och fysiologisk kemi	6,000	3,000	9,000
1 lärare i medicinsk radiologi	6,000	3,000	9,000
<i>Anm.</i> : Ang. dispositionen av den till läraren i medicinsk radiologi anslagna avlöningen, se nedan under 3. Avlöningar till tjänstemän å indragningsstat.			
1 lärare i fysikalisk diagnostik, tillika överläkare vid akademiska sjukhusets i Uppsala centralsanatorium . .	2,000	1,000	3,000
<i>Anm.</i> : Avlöningen utgår under förutsättning, att på centralsanatoriets stat är uppfört bidrag med minst 8,000 kronor till avlöningen av ifrågakvarande lärare och överläkare.			
<i>Filosofiska fakulteten.</i>			
Humanistiska sektionen.			
1 professor	8,000	4,000	12,000
19 professorer	152,000	76,000	228,000
1 professor i värtalighet och statskunskap, Skytteanus	1,000	4,000	5,000
1 professor i filosofi	—	—	—
<i>Anm.</i> : 1. Professor Skytteanus uppbär dessutom från avkastningen av riksrådet Skyttes donation lön, beräknad till 7,000 kronor, däri inbegripen fri bostad i Skytteanuska huset, sistnämnda förmån uppskattad till 1,000 kronor.			
2. Av övriga ovannämnda 21 professorsbefattningar inom filosofiska fakultetens humanistiska sektion omfatta 2 vardera filosofi och 2 vardera historia samt envar av övriga 17 ett av följande ämnesområden: 1) pedagogik; 2) litteraturhistoria med poetik; 3) konsthistoria med konstteori; 4) klassisk fornknuskap och antikens historia; 5) nordisk och jämförande fornknuskap; 6) statistik; 7) semitiska språk; 8) sanskrit med jämförande indoeuropeisk språkforskning; 9) grekiska språket och litteraturen; 10) latinska språket och litteraturen; 11) nordiska språk; 12) svenska språket; 13) tyska språket; 14) engelska språket; 15) romanska språk; 16) slaviska språk; 17) finsk-ugriska språk, särskilt lapska och finska.			
3. Ang. den personliga professuren i nordisk ortnamnsforskning, se nedan under 3. Avlöningar till tjänstemän å indragningsstat.			
4. Utom ovannämnda professorsbefattningar finnes inom sektionen »Emilia och Gustaf Carlbergs professor i idé- och lärdomshistoria», vars innehavare avlönas från en ör ändamålet donerad fond.			

	Lön	Tjänstgöringspenningar	Summa
Matematisk-naturvetenskapliga sektionen.			
1 professor	8,000	4,000	12,000
15 professorer	120,000	60,000	180,000
<p><i>Ann.</i>: 1. Av förut omformalda 16 professorsbefattningar inom filosofiska fakultetens matematisk-naturvetenskapliga sektion omfatta 2 vardera matematik och 2 vardera kemi samt envar av övriga 12 ett av följande amnesområden: 1) astronomi; 2) meteorologi; 3) fysik; 4) mekanik och matematisk fysik; 5) geologi med petrografi och mineralogi; 6) geologi, sarskilt historisk geologi; 7) botanik; 8) botanik och praktisk ekonomi; 9) växtbiologi; 10) zoologi; 11) jämförande anatomi; 12) geografi.</p> <p>2. Från lönen för <i>dels</i> professorn i astronomi, <i>dels</i> den av professorerna i kemi, vilken av kanslern förordnas till föreståndare för kemiska institutionen, <i>dels</i> ock den av professorerna i botanik samt i botanik och praktisk ekonomi, vilken av kanslern förordnas till föreståndare för den botaniska institutionen, skola frändragas 1,500 kronor, utgörande beraknat värde för bostad.</p> <p>3. Professorn i fysik äger jämlikt donation, utöver vanlig professorsavlöning, åtnjuta fri bostad i sarskild för den fysiska institutionens föreståndare uppförd bostallsbyggnad.</p> <p>4. I lönen för professorn i växtbiologi ingå 7,500 kronor från Kempeska donationsfonden.</p> <p>5. Angående de personliga professurerna i fysikalisk kemi och i astronomi samt »B. John F. och Svea Anderssons professur i elektricitetslära med sarskild hänsyn till atmosfäriska urladdningar», se nedan under 3. Avlöningar till tjänsteman å indragningsstat.</p>			
1 laborator i experimentell fysik	6,000	3,000	9,000
1 observator i astronomi	6,000	3,000	9,000
<p><i>Ann.</i>: Ang. dispositionen av den till observatorn i astronomi anslagna avlöningen, se nedan under 3. Avlöningar till tjänsteman å indragningsstat.</p>			
<i>Anmärkingar till avlöningsstat för professorer m. fl.</i>			
1. För professor kan lönen efter 5 år höjas med 1,000 kronor.			
2. För laborator, prosector, lärare i medicinsk radiologi och observator kan lönen efter 5 år höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.			
3. För lärare i fysikalisk diagnostik kan lönen efter 5 år höjas med 300 kronor och efter 10 år med ytterligare 300 kronor.			
4. För professor utgör pensionsunderlaget 7,500 kronor och pensionsavgiften 450 kronor.			
5. För laborator, prosector, lärare i medicinsk radiologi och observator utgör pensionsunderlaget 6,000 kronor.			
6. Vid utnämning av professor i geografi eller omedelbart därefter bestämmer Kungl. Maj:t, på framställning av kanslern, vilkendera av filosofiska fakultetens båda sektioner bemålde professor skall tillhöra.			

	Lön	Tjänstgöringspenningar	Summa
B. Avlöningsstat för exercitiemästare.			
1 director musices	3,300	1,700	5,000
<i>Anm.:</i> 1. Åtnjuter director musices bostallsrum, skall lönen minskas med 800 kronor årligen.			
2. Lönen kan efter 5 år höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.			
1 gymnastiklärare	2,400	1,200	3,600
<i>Anm.:</i> Lönen kan efter 5 år höjas med 300 kronor och efter 10 år med ytterligare 300 kronor.			
Summa kronor	—	—	843,000

b. Ålderstillägg, *förslagsvis* kronor 48,400

c. Ersättningar till vikarierande akademiska lärare, *förslagsvis* » 10,000 901,400

2. Arvode till professor i psykiatri » 3,000

Anm.: Professor i psykiatri är tillika överläkare vid Ulleråkers sjukhus.

3. Avlöningar till tjänstemän å indragningsstat:

Svedberg, T., professor i fysikalisk kemi, personligen:

Lön, förutom 3,500 kronor från C. F. Liljewalchs fond för personliga professurer vid Uppsala universitet kronor 4,500

Ålderstillägg » 1,000

Tjänstgöringspenningar » 4,000 9,500

von Zeipel, E. H., professor i astronomi, personligen:

Lön förutom begynnelselönen vid den i avlöningsstaten uppförda observatorsbefattningen i astronomi kronor 2,000

Ålderstillägg » 1,000

Tjänstgöringspenningar, förutom tjänstgöringspenningarna vid observatorsbefattningen » 1,000 4,000

Sahlgren, G. F. J., professor i nordisk ortnamnsforskning, personligen:

Lön kronor 8,000

Ålderstillägg » 1,000

Tjänstgöringspenningar » 4,000 13,000

Westman, K. B., professor i missionshistoria och ostasiatisk religionshistoria, personligen.

Anm.: Avlöningen till professor K. B. Westman utgår enligt Kungl. Maj:ts beslut den 21 februari 1930 från avkastningen av vissa utav svenska kyrkans missionsstyrelse hos universitetet i Uppsala deponerade värdehandlingar eller från av missionsstyrelsen i övrigt tillhandahållna medel.

Laurell, H. F., professor i medicinsk radiologi, personligen:

Lön förutom begynnelselönen vid den i staten uppförda lärartjänsten i medicinsk radiologi	kronor	2,000	
Ålderstillägg	»	1,000	
Tjänstgöringspenningar, förutom tjänstgöringspenningarna vid lärartjänsten i medicinsk radiologi	»	<u>1,000</u>	4,000

Innehavaren av B. John F. och Svea Anderssons professur i elektricitetslära med särskild hänsyn till atmosfäriska urladdningar:

Lön	kronor	8,000	
Ålderstillägg	»	1,000	
Tjänstgöringspenningar	»	<u>4,000</u>	13,000

Anm.: 1. Innehavare av personlig professur och av ovanstående professur i elektricitetslära äger att efter 5 års tjänstgöring uppbära ålderstillägg å lönen med 1,000 kronor.

2. Innehavare av i Anm. 1. omfördäld professur är i pensionshänseende likställd med annan professor vid universitetet och följaktligen underkastad bestämmelserna i 1907 års lag angående civila tjänst innehavares rätt till pension.

3. Pension till professor K. B. Westman utgår enligt Kungl. Maj:ts beslut den 21 februari 1930 från avkastningen av vissa utav svenska kyrkans missionsstyrelse hos universitetet i Uppsala deponerade värdehandlingar eller från av missionsstyrelsen i övrigt tillhandahållna medel.

_____ 43,500

4. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t:

a. Arvoden till biträdande lärare m. fl. vid			
teologiska fakulteten	kronor	10,400	
juridiska fakulteten	»	3,000	
medicinska fakulteten	»	13,950	
filosofiska fakultetens humanistiska sektion	»	<u>39,600</u>	66,950

Anm.: Ur sistnämnda belopp å 39,600 kronor utgå dels 4 arvoden å 6,600 kronor till universitetslektorer i tyska,

franska, engelska och danska språken, dels ock ett till högst 11,200 kronor beräknat belopp, avseende ersättning åt en universitetslektor i svenska språket i enlighet med de närmare grunder, Kungl. Maj:t bestämmer.

b. Docentstipendier kronor 246,000

Ann.: Av ovanstående belopp utgå 41 stipendier å 6,000 kronor, varav 4 i teologiska fakulteten, 3 i juridiska fakulteten, 5 i medicinska fakulteten, 17 i filosofiska fakultetens humanistiska sektion och 12 i samma fakultets matematisk-naturvetenskapliga sektion.

c. Arvoden till assistenter och amanuenser:

1) medicinska fakulteten kronor 60,700

Ann.: 1. Arvode utgår till:

förste underläkare, respektive underkirurg, tillika förste underläkare, med 3,500 kronor jämte hyresbidrag med 750 kronor till gift befattningshavare,

amanuens, tillika underläkare, med 1,800 kronor samt amanuens vid klinik eller röntgenavdelning vid akademiska sjukhuset med 1,500 kronor,

beträffande ettvart arvode eller bidrag dock under villkor, att lika stort belopp utgår från akademiska sjukhusets stat.

2. Arvode utgår till:

amanuens vid psykiatriska kliniken med 3,000 kronor samt

amanuens vid medicinsk poliklinik, vilken ej tillika är klinikamanuens, med 2,400 kronor.

3. Arvode utgår till:

assistent vid teoretisk institution med 3,600 kronor samt

amanuens vid sådan institution med 1,800 kronor, dock att arvodet till en amanuens vid patologiska institutionen utgör 3,000 kronor samt till en amanuens vid vardera histologiska och fysiologiska institutionen 750 kronor.

4. I arvodet för

amanuens Strandbergianus vid medicinska kliniken ingår 58 kronor 33 öre ränta å Strandbergiska fonden, för amanuens Nilsson-Aschanus vid kirurgiska kliniken 150 kronor ränta å Nilsson-Aschanska amanuensfonden samt

för amanuensen vid farmakologiska institutionen 350 kronor ränta från Wahlenbergs amanuensfond.

2) filosofiska fakultetens humanistiska sektion kronor 4,050

Ann.: Arvode utgår till:

amanuens vid museet för nordiska fornsaker med 1,800 kronor samt

amanuens vid myntkabinettet, konstmuseet och Victoriamuseet för egyptiska fornsaker, envar med 750 kronor.

3) filosofiska fakultetens matematisk-naturvetenskapliga sektion kronor 42,450 107,200

617A .1
1071A .2
11017A .3

Anm.: 1. Arvode till assistent utgår med 3,600 kronor, dock att arvodet till assistenten vid fysiska institutionen utgör 2,400 kronor.

2. Arvode till biträde vid övningarna vid institutionen för allmän och analytisk kemi utgår med 2,250 kronor.

3. Arvode till amanuens utgår med 1,800 kronor.

4. I arvoden

för amanuensen vid astronomiska institutionen ingår 44 kronor ränta å Melanderhjelmiska, Malletska, Prosperinska och Bredmanska amanuensfonden samt

för amanuensen vid botaniska institutionen 120 kronor ränta å Wahlenbergiska fonden.

d. Arvoden till bibliotekarier vid humanistiska sektionens seminariebibliotek	kronor	3,210
e. Arvode till icke-ordinarie exercitiemästare	»	900
f. Arvode till tjänsteman å indragningsstat: assistent å den fysikalisk-kemiska institutionen	»	3,600
5. Särskilda löneförmåner till icke-ordinarie tjänstemän	kronor	1,500
		<hr/>
	Summa kronor	1,377,260

Anm.: Från förestående anslagspost skola till förste underläkaren å medicinska kliniken och förste underläkaren å kirurgiska kliniken eventuellt utgående hyresbidrag bestridas.

Summa kronor 1,377,260

Anmärkingar till avdelning I. av avlöningsstaten.

1. Värdena av indragna naturaförmåner, nämligen ersättning för humlegårdsslott och ved in natura, den sistnämnda beräknad till ett pris av 15 kronor för varje famn, skola särskilt bokföras å och redovisas till ålderstilläggsfonden. Vad sålunda under ett år inflytt till fonden skall under det nästföljande användas till bestridande i första hand av utgifterna för ålderstillägg åt befattningshavare vid universitetet.

2. Besparingar å följande anslagsposter, nämligen: anslagsposten 1. a. till lön och tjänstgöringspenningar till tjänstemän å ordinarie stat, anslagsposten 2. till arvode till innehavaren av professuren i psykiatri, anslagsposten 4. till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, anslagsposten 5. till särskilda löneförmåner till icke-ordinarie tjänstemän, skola, med undantag dels av besparingar å anslagsmedel, som beräknats till arvode och ersättning till universitetslektor i svenska språket, dels av besparingar å docentstipendier, varom bestämmelser i annan ordning meddelats, dels ock av besparingar å anslagsposten till arvode åt assistenten å den fysikalisk-kemiska institutionen, ingå till reservfonden, vilken står under kanslerns disposition för universitetets vetenskapliga och ekonomiska behov, i den ordning universitetsstatuterna stadga.

II. Vissa tjänstemän vid universitetets samlingar och inrättningar m. m.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	kronor	323,000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	»	10,260
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	61,446
		<hr/>
	Summa kronor	394,706

Sammandrag.

I. Professorer och lärare m. fl.	kronor 1,377,260
II. Vissa tjänstemän vid universitetets samlingar och in- rättningar m. m.	» 394,706
	<u>Summa kronor 1,771,966</u>

Särskilda uppbördsmedel:

1. Beräknad inkomst från fonden för egendoms- och skogsförvaltning	kronor 218,020
<i>Anm.:</i> Inkomsterna av, respektive utgifterna för för- valtningen av universitetets lantegendomar och skogar skola redovisas å en särskild fond, från vilken fond den behållna årliga inkomsten skall tillgodoföras universitetets avlöningsanslag. Härvid skall iakttagas att, i den mån den behållna inkomsten överstiger i sta- ten för avlöningsanslaget beräknat belopp, överskottet skall ingå till reservfonden, samt att, om den behållna inkomsten något år icke uppgår till i samma stat beräknat belopp, bristen skall täckas från reservfonden.	
2. Inkomst av försålda hus å landet, arrende av humlegårdar, övriga avgifter av stadsjord i Upp- sala, hyresmedel, inkomst av auktionsverket, de- kanatsmedel samt inskrivnings- och kallelsepen- ningar, i runt tal	kronor 5,369
3. Ränta å vissa donationsfonder	» 10,152
4. Inkomst från ålderstilläggsfonden	» 14,785
5. Boställsrum för fyra professorer, beräknat värde för envar av 1,500 kronor, samt för director musices, beräknat värde av 800 kronor	» 6,800
6. Bostadsersättning från vaktmästare m. fl.	» 7,440 kronor 262,566
	<u>Nettoutgift kronor 1,509,400;</u>

d) till *Uppsala universitet: Avlöningar* för budgetåret 1935/
1936 anvisa ett *förslagsanslag* av 1,509,400 kronor.

4:o) **Uppsala universitet: Materiel m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt 69, sid. 216—220 av det vid propositionen, nr 1, angående statsverkets tillstånd och behov för budgetåret 1935/1936 fogade utdraget av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden den 4 januari 1935) föreslagit riksdagen att till Uppsala universitet: Materiel m. m. för budgetåret 1935/1936 anvisa ett reservationsanslag av 576,900 kronor.

Utöver de av de nya grunderna för riksstatens uppställning påkallade förändringarna innebär Kungl. Maj:ts förslag en minskning med 472 kronor

av de anslagsmedel, som under innevarande budgetår utgå för motsvarande ändamål.

Departementschefen har beträffande de institutioner, för vilka medel från här ifrågavarande anslag avsetts att utgå, anfört bland annat:

»I anslutning till vad jag i motsvarande hänseende under föregående punkt anfört, torde Kungl. Maj:ts äga befogenhet att vidtaga de ändringar i benämningen av institutionerna, som med hänsyn till ändrade förhållanden finnas påkallade».

Utskottet.

Kungl. Maj:ts under här förevarande punkt gjorda anslagsäskanden hava icke givit utskottet anledning till erinran. Utskottet vill emellertid erinra om sitt under nästföregående punkt gjorda uttalande därom, att jämkningar i de av riksdagen fastställda staterna för universiteten böra underställas riksdagens prövning.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Uppsala universitet: Materiel m. m.* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett *reservationsanslag* av 576,900 kronor.

5:o) **Uppsala universitet: Bokinköp och bokbindning för universitetsbiblioteket.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 70, sid. 220), vilket icke innebär andra förändringar än sådana, som sammanhånga med de nya grunderna för riksstatens uppställning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Uppsala universitet: Bokinköp och bokbindning för universitetsbiblioteket* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett *reservationsanslag* av 148,500 kronor.

6:o) **Uppsala universitet: Stipendier åt studerande.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 71, sid. 220—221), vilket icke innebär andra förändringar än sådana, som sammanhånga med de nya grunderna för riksstatens uppställning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Uppsala universitet: Stipendier åt studerande* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett anslag av 6,200 kronor.

7:o) **Uppsala universitet: Vissa ersättningar m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 72, sid. 221—222), vilket icke innebär andra förändringar än sådana, som sammanhånga med de nya grunderna för riksstatens uppställning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Uppsala universitet: Vissa ersättningar m. m.* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett anslag av 14,260 kronor.

8:o) **Uppsala universitet: Komplettering av universitetsbibliotekets referensbibliotek.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 73, sid. 222) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Uppsala universitet: Komplettering av universitetsbibliotekets referensbibliotek* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett *reservationsanslag* av 6,000 kronor.

9:o) **Uppsala universitet: Inredningsarbeten m. m. för universitetsbiblioteket.** Beträffande Kungl. Maj:ts förslag (punkt 74) angående anslag för här ifrågavarande ändamål har riksdagen redan fattat beslut; varom utskottet velat härigenom
erinra.

10:o) **Lunds universitet. Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 75, sid. 223—258) föreslagit riksdagen att

dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för vissa tjänstemän vid Lunds universitets samlingar och inrättningar m. m.;

dels fastställa av departementschefen förordad avlöningsstat för Lunds universitet att tillämpas tillsvidare från och med budgetåret 1935/1936;

dels ock till Lunds universitet: Avlöningar för budgetåret 1935/1936 anvisa ett förslagsanslag av 1,424,000 kronor.

Utöver de förändringar, som föranledas av de nya grunderna för riksstatsens uppställning, innebär Kungl. Maj:ts förslag ifråga om beräkningen av anslagsbehovet för nästkommande budgetår en ökning med 16,300 kronor av de anslagsmedel, som utgå för motsvarande ändamål under innevarande budgetår, varförutom å andra sidan en personlig professur i limnologi bortfallit.

Såsom under punkt 3:o) i det föregående erinrats, har Kungl. Maj:t framlagt förslag om anställande vid universiteten i Uppsala och Lund av lektorer i svenska språket. I avlöningsstaten för Lunds universitet hava under Utgifter: I. Professorer och lärare m. fl., 3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, under a. upptagits arvoden till biträdande lärare m. fl. vid filosofiska fakultetens humanistiska sektion å 33,000 kronor. Vid berörda anslagspost är fogad en anmärkning, enligt vilken ur nämnda belopp å 33,000 kronor skall utgå, jämte annat, ett till högst 11,200 kronor beräknat belopp, avseende ersättning åt en universitetslektor i svenska språket i enlighet med de närmare grunder, Kungl. Maj:t bestämmer.

Vid den i avlöningsstaten intagna A. Avlöningsstat för professorer m. fl. äro fogade vissa anmärkningar, däribland en, nr 6, av följande lydelse:

»6. Kungl. Maj:t äger att vidtaga de jämkningar i fråga om professorsbefattningarnas ämnesområden samt de ändringar i benämningen av lärostolarna, som med hänsyn till förändrade förhållanden kunna finnas påkallade».

Såsom motivering för denna anmärkning har departementschefen — under erinran om att han vid behandlingen av motsvarande anslag till universitetet i Uppsala anfört, att det syntes ändamålsenligt, att Kungl. Maj:t finge göra jämkningar ifråga om professurernas och andra lärarbefattningars ämnesområden och därav föranledda ändringar i dessas benämning — framhållit, att Kungl. Maj:t givetvis borde äga motsvarande rätt även beträffande befattningarna vid Lunds universitet.

Utskottet.

Under hänvisning till vad utskottet anfört under punkt 3:o) i det föregående tillstyrker utskottet Kungl. Maj:ts förslag om anställande av en universitetslektor i svenska språket vid universitetet i Lund.

På sätt utskottet närmare motiverat under nyssberörda punkt 3:o) kan utskottet däremot icke tillstyrka den ifrågasatta rätten för Kungl. Maj:t att göra de jämkningar ifråga om professurernas och andra lärarbefattningars ämnesområden och därav föranledda ändringar i deras benämning, som kunde finnas påkallade. Med hänsyn härtill hemställer utskottet, att den i avlöningsstaten för Lunds universitet vid A. Avlöningsstater för professorer m. fl. fogade Anmärkning 6. må utgå.

Vad Kungl. Maj:t i övrigt under här förevarande punkt föreslagit har, fränsett vissa formella jämkningar, icke givit utskottet anledning till erinran.

Utskottet hemställer alltså,

- att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag,
a) godkänna följande personalförteckning för vissa tjänstemän vid Lunds universitets samlingar och inrättningar m. m.:

Personalförteckning.

Befattning.

Lönegrad.

Tjänstemän å ordinarie stat:

Biblioteket:

1 överbibliotekarie	B 30
3 förste bibliotekarier	B 26
5 andre bibliotekarier	B 21
3 vaktmästare	B 7
1 kanslibitråde	B 7
1 eldare	B 5
2 kontorsbiträden	B 4

Befattning.

Lönegrad.

Vetenskapliga institutioner och inrättningar,
tillhörande medicinska och filosofiska
fakulteterna:

2 konservatorer	B 21
1 trädgårdsmästare	B 16
1 preparator vid anatomiska institutionen	B 10
1 tekniskt biträde vid fysiologiska institutionen	B 7
1 tekniskt biträde vid histologiska institutionen	B 7
1 tekniskt biträde vid patologisk-anatomiska institutionen	B 7
1 vaktmästare vid anatomiska institutionen	B 7
1 vaktmästare vid fysiologiska institutionen	B 7
1 vaktmästare vid medicinsk-kemiska institutionen	B 7
1 vaktmästare vid farmakologiska institutionen	B 7
1 vaktmästare vid patologisk-anatomiska institutionen	B 7
1 vaktmästare vid astronomiska observatoriet	B 7
1 vaktmästare vid fysiska institutionen	B 7
1 vaktmästare vid geologisk-mineralogiska institutionen	B 7
1 vaktmästare vid geografiska institutionen	B 7
2 vaktmästare vid kemiska institutionen	B 7
2 vaktmästare vid zoologiska institutionen	B 7
1 vaktmästare vid historiska museet samt mynt- och medalj-kabinettet	B 7
1 underträdgårdsmästare	B 7
1 vaktmästare vid gamla bibliotekshuset	B 7
2 trädgårdsmedhjälpare	B 5
3 räknebiträden vid astronomiska observatoriet	B 4

Kansliet:

1 sekreterare, tillika ombudsman	B 28
1 vaktmästare (kursor)	B 7

Räntekammaren:

1 räntmästare	B 29
1 kamrerare	B 24
1 universitetsvaktmästare	B 7
1 eldare	B 5;

b) fastställa följande avlöningstat för Lunds universitet
att tillämpas tillsvidare från och med budgetåret 1935/1936:

Avlöningsstat.

Utgifter:

I. Professorer och lärare m. fl.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat:

a. Lön och tjänstgöringspenningar kronor 759,500

Avlöningsstater.

	Lön	Tjänstgöringspenningar	Summa
A. Avlöningsstat för professorer m. fl.			
<i>Teologiska fakulteten.</i>			
1 professor i praktisk teologi	2,000	4,000	6,000
<i>Anm.:</i> Innehavaren av denna professur uppbar avlöning lika med övriga professorer. Så länge han i egenskap av domprost såsom prebende innehar Lunds stads- och landsförsamlingars pastorat, uppbar han av domprostlönen dels 6,000 kronor, dels ock 500 kronor, sistnämnda belopp utgörande ersättning för utgifter i ämbetet.			
1 professor	8,000	4,000	12,000
5 professorer	40,000	20,000	60,000
<i>Anm.:</i> Av den teologiska fakultetens 7 professorsbefattningar omfatta 2 vardera exegetisk teologi. Envar av de övriga 5 professurerna omfattar ett av följande amnesområden: 1) teologisk encyklopedi och teologiska prenotationer, 2) kyrkohistoria och symbolik, 3) systematisk teologi med undervisnings- och examinationsskyldighet i dogmatik, 4) systematisk teologi med undervisnings- och examinationsskyldighet i teologisk etik, 5) praktisk teologi med kyrkorätt.			
<i>Juridiska fakulteten.</i>			
1 professor	8,000	4,000	12,000
6 professorer	48,000	24,000	72,000
<i>Anm.:</i> Envar av ovannämnda 7 larostolar inom den juridiska fakulteten omfattar ett av följande amnesområden: 1) romersk rätt och rättshistoria, 2) nationalekonomi och finansrätt, 3) statsrätt, förvaltningsrätt, kyrkorätt och folkrätt, 4) civilrätt, 5) speciell privaträtt, 6) straffrätt och juridisk encyklopedi, 7) processrätt.			
<i>Medicinska fakulteten.</i>			
1 professor	8,000	4,000	12,000
12 professorer	96,000	48,000	144,000
<i>Anm.:</i> Av den medicinska fakultetens 13 professurer omfatta 2 vardera anatomi, varande innehavaren av den ena av dem tillika prosektor. Envar av de övriga 11 professorsbefattningarna omfattar ett av följande amnesområden: 1) allmän patologi, bakteriologi och allmän halsövernård, 2) patologisk anatomi och rättsmedicin, 3) fysiologi, 4) medicinsk och fysiologisk kemi, 5) farmakologi, 6) praktisk medicin, 7) pediatrik, 8) kirurgi, 9) obstetrik och gynekologi, 10) oftalmiatrik, 11) psykiatri.			

	Lön	Tjänstgöringspenningar	Summa
1 lärare i medicinsk radiologi	6,000	3,000	9,000
1 lärare i fysikalisk diagnostik, tillika överlakare vid tuberkulosavdelningen vid Malmöhus läns sjukvårdsinrättningar i Lund	2,000	1,000	3,000
<i>Anm.:</i> Avlöningen utgår under förutsättning, att Malmöhus läns landsting med minst 3,000 kronor bidrager till avlöningen av ifrågakvarande lärare och överlakare.			
1 lärare i öron-, näs- och halsjukdomar, tillika föreståndare för den till Malmöhus läns sjukvårdsinrättningar i Lund förlagda kliniken och polikliniken för öron-, näs- och halssjukdomar	1,800	900	2,700
<i>Anm.:</i> Avlöningen utgår under förutsättning, att Malmöhus läns landsting med minst lika stort belopp bidrager till avlöningen av ifrågakvarande lärare och föreståndare.			
1 lärare i ortopedi, tillika föreståndare för den ortopediska kliniken och polikliniken vid Malmöhus läns sjukvårdsinrättningar i Lund	3,200	1,600	4,800
<i>Anm.</i> Avlöningen utgår under förutsättning, att Malmöhus läns landsting med minst 3,000 kronor bidrager till avlöningen av ifrågakvarande lärare och föreståndare.			
<i>Filosofiska fakulteten.</i>			
Humanistiska sektionen.			
1 professor	8,000	4,000	12,000
20 professorer	160,000	80,000	240,000
1 professor i sanskrit med jämförande indo-europeisk språkforskning	—	—	—
<i>Anm.:</i> 1. Av de 22 professurerna inom filosofiska fakultetens humanistiska sektion omfatta 2 vardera historia och 2 vardera nordiska språk. Envar av de övriga 18 omfattar ett av följande amnesområden: 1) teoretisk filosofi, 2) praktisk filosofi, 3) psykologi och pedagogik, 4) österländska språk, 5) sanskrit med jämförande indo-europeisk språkforskning, 6) grekiska språket och litteraturen, 7) romersk vältalighet och poesi, 8) tyska språket, 9) engelska språket, 10) romanska språk, 11) slaviska språk, 12) statskunskap, 13) statistik, 14) geografi, 15) litteraturhistoria med poetik, 16) konsthistoria med konstteori, 17) förhistorisk och medeltidsarkeologi, professorn tillika föreståndare för historiska museet samt mynt- och medaljkabinetet, 18) klassisk fornkunskap och antikens historia.			
2. Professuren i sanskrit med jämförande indo-europeisk språkforskning uppehålls tillsvidare ej.			
Matematisk-naturvetenskapliga sektionen.			
1 professor	8,000	4,000	12,000
11 professorer	88,000	44,000	132,000
<i>Anm.:</i> 1. Av ovannämnda 12 professorsbefattningar inom matematisk-naturvetenskapliga sektionen omfatta 2 vardera matematik, 2 vardera kemi, 2 vardera botanik och 2 vardera zoologi. Envar av de återstående 4 professu-			

	Lön	Tjänstgöringspenningar	Summa
<p>terna omfattar ett av följande ämnesområden: 1) astronomi, 2) fysik, 3) mekanik och matematisk fysik, 4) geologi och mineralogi.</p> <p>2. Ang. personlig professur i ärftlighetslära, se här nedan under 2. Avlöning till tjänsteman å indragningsstat.</p>			
1 observator i astronomi	6,000	3,000	9,000
1 föreståndare för den zoologiska institutionens entomologiska avdelning	6,000	3,000	9,000
<p><i>Anmärkingar till avlöningsstat för professorer m. fl.</i></p> <p>1. För professor kan lönen efter 5 år höjas med 1,000 kronor.</p> <p>2. För lärare i medicinsk radiologi och i ortopedi samt för observator och föreståndare för zoologiska institutionens entomologiska avdelning kan lönen efter 5 år höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.</p> <p>3. För lärare i öron-, näs- och halssjukdomar samt i fysikalisk diagnostik kan lönen efter 5 år höjas med 300 kronor och efter 10 år med ytterligare 300 kronor.</p> <p>4. För professor utgör pensionsunderlaget 7,500 kronor och pensionsavgiften 450 kronor. För lärare i medicinsk radiologi, observator och föreståndare för zoologiska institutionens entomologiska avdelning utgör pensionsunderlaget 6,000 kronor.</p> <p>5. Vid utnämning av professor i geografi eller omedelbart därefter bestämmer Kungl. Maj:t, på framställning av kanslern för rikets universitet, vilkendera av filosofiska fakultetens båda sektioner bemålde professor skall tillhöra.</p>			
<p>B. Avlöningsstat för exercitiemästare.</p>			
1 kapellmästare	3,300	1,700	5,000
<p><i>Anm.:</i> Lönen kan efter 5 år höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.</p>			
1 lärare i gymnastik och fäktkonst	2,000	1,000	3,000
<p><i>Anm.:</i> Lönen kan efter 5 år höjas med 300 kronor och efter 10 år med ytterligare 300 kronor.</p>			
Summa kronor	—	—	759,500

b. Ålderstillägg, <i>förslagsvis</i>	kronor 42,800	
c. Ersättningar till vikarierande akademiska lärare, <i>förslagsvis</i>	» 10,000	812,300
2. Avlöning till tjänsteman å indragningsstat: Nilsson-Ehle, N. H., professor i ärftlighetslära, personligen:		
Lön	kronor 8,000	
Ålderstillägg	» 1,000	
Tjänstgöringspenningar	» 4,000	13,000

Anm.: 1. Innehavare av personlig professur äger att efter 5 års tjänstgöring uppbära ålderstillägg å lönen med 1,000 kronor.

2. Innehavare av personlig professur är i pensions-hänseende likställd med annan professor vid universitetet och följaktligen underkastad bestämmelserna i 1907 års lag angående civila tjänst innehavares rätt till pension.

3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t:

a. Arvoden till biträdande lärare m. fl. vid

teologiska fakulteten	kronor	10,000
juridiska fakulteten	»	2,460
medicinska fakulteten	»	24,725
filosofiska fakultetens humanistiska sektion	»	33,000

Anm.: Ur sistnämnda belopp å 33,000 kronor utgå dels 3 arvoden å 6,600 kronor till universitetslektorer i tyska, franska och engelska språken, *dels ock* ett till högst 11,200 kronor beräknat belopp, avseende ersättning åt en universitetslektor i svenska språket i enlighet med de närmare grunder, Kungl. Maj:t bestämmer.

filosofiska fakultetens matematisk-naturvetenskapliga sektion kronor 8,200 78,385

b. Docentstipendier kronor 222,000

Anm.: Av ovanstående belopp utgå 37 docentstipendier å 6,000 kronor, varav 3 i teologiska fakulteten, 3 i juridiska fakulteten, 5 i medicinska fakulteten, 16 i filosofiska fakultetens humanistiska sektion och 10 i samma fakultets matematisk-naturvetenskapliga sektion.

c. Arvoden till assistenter och amanuenser:

1) medicinska fakulteten kronor 63,000

Anm.: 1. Arvode utgår till:
assistent med 3,600 kronor samt amanuens med 3,000 kronor,

dock att arvodet till envar av amanuenserna å anatomisk-histologiska institutionens histologiska avdelning, å fysiologiska institutionen, å medicinsk-kemiska institutionen och å farmakologiska institutionen utgör 1,800 kronor.

2. Arvode till biträde vid kursen i allmän kemi utgår med 600 kronor.

2) filosofiska fakultetens humanistiska sektion kronor 7,800

Anm.: Arvode till amanuens vid envar av psykologiska och geografiska institutionerna och till en amanuens vid historiska museet utgår med 1,800 kronor samt till amanuens vid universitetets konstsamlingar och till en amanuens vid historiska museet med 1,200 kronor till vardera.

3) filosofiska fakultetens matematisk-naturvetenskapliga sektion kronor 38,400

Anm.: Arvode till assistent utgår med 3,600 kronor, till amanuens med 1,800 kronor samt till en praktisk försöksassistent vid institutionen för ärftlighetsforskning med 2,400 kronor.

109,200

d. Arvoden till bibliotekarier vid humanistiska sektionens seminariebibliotek	kronor	2,400	
e. Arvode till icke-ordinarie exercitiemästare	»	600	
f. Arvode till tjänsteman å indragningsstat: Raquette, G. H., docent, personligen	»	6,000	418,585
4. Särskild löneförmån till icke-ordinarie tjänsteman			800
			<u>Summa kronor 1,244,685</u>

Anmärkningar till avdelning I. av avlöningsstaten.

1. Årliga arrendebeloppen för de universitetet tillhöriga ängslotterna i Kannikmarken jämte de under anslaget till vissa ersättningar m. m. upptagna vederlag för fyra ängslotter å sammanlagt 800 kronor för år skola särskilt bokföras och redovisas till ålderstilläggsfonden, vars behållning från ett föregående år under det följande året användes såsom bidrag till bestridande av utgifterna för ålderstillagg åt befattningshavare vid universitetet.

2. Besparingar å följande anslagsposter, nämligen: anslagsposten 1. a. till lön och tjänstgöringspenningar till tjänstemän å ordinarie stat, anslagsposten 3. till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, och anslagsposten 4. till särskild löneförmån till icke-ordinarie tjänsteman skola, med undantag dels av besparingar å anslagsmedel, som beräknats till ersättning åt universitetslektor i svenska språket, dels av besparingar å docentstipendier, varom bestämmelser i annan ordning meddelats, dels ock av besparingar å anslagsposten till personligt arvode åt docenten G. H. Raquette, ingå till reservfonden, vilken står under kanslerns disposition för universitetets vetenskapliga och ekonomiska behov i den ordning, universitetsstatuterna stadga. Tills vidare och till dess Kungl. Maj:t annorlunda förordnar, skall till pensionsinrättningen för Lunds universitets ambets- och tjänstemans ankor och barn ingå en tredjedel av de till reservfonden för varje år sålunda ingående besparingarna.

II. Vissa tjänstemän vid universitetets samlingar och
inrättningar m. m.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	kronor	221,300
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	»	12,420
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	43,006
		<u>Summa kronor 276,726</u>

Sammandrag.

I. Professorer och lärare m. fl.	kronor	1,244,685
II. Vissa tjänstemän vid universitetets samlingar och in- rättningar m. m.	»	276,726
		<u>Summa kronor 1,521,411</u>

Särskilda uppbördsmedel:

- Arrendespannmål från universitetets hemman och lägenheter, 4,515 hl., hälften råg och hälften korn, beräknat efter avdrag för utskylder m. m. i runt tal till kronor 41,000: —

2. Ränta efter 4 procent å akademikassans räntebärande kapital, som den 1 juli 1923 utgjorde 1,091,085 kronor 74 öre, däri inberäknat Norbergiska fonden 28,745 kronor 84 öre, i runt tal kronor 43,500: —

3. Ränta efter 4 procent å bibliotekskassans räntebärande kapital, 40,000 kronor, efter avdrag av Ahlmanska fonden, vars avkastning skall användas till inköp av teologisk litteratur, 11,253 kronor 57 öre eller således å 28,746 kronor 43 öre, i runt tal beräknad till » 1,150: —

Anm.: De under 1—3 angivna inkomsterna och de med desamma förknippade utgifterna skola redovisas å akademikassan, från vilken den behållna årliga inkomsten skall tillgodoföras universitetets avlöningsanslag. Härvid skall iakttagas,

att, i den mån den behållna inkomsten överstiger i staten för avlöningsanslaget beräknat belopp, överskottet skall ingå till reservfonden,

samt att, om den behållna inkomsten något år icke uppgår till i samma stat beräknat belopp, bristen skall täckas från reservfonden.

4. Tomtöremedel » 25: 97

5. Studentinskrivningspenningar och tillfälliga inkomster » 1,445: 03

6. Inkomst från ålderstilläggsfonden » 4,300: —

7. Hyresersättning från vaktmästare m. fl. » 5,990: — 97,411

Nettoutgift kronor 1,424,000;

c) till *Lunds universitet*: *Avlöningar* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett *förslagsanslag* av 1,424,000 kronor.

11:o) **Lunds universitet: Materiel m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt 76, sid. 259—262) föreslagit riksdagen att till Lunds universitet: Materiel m. m. för budgetåret 1935/1936 anvisa ett reservationsanslag av 342,400 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag innebär inga andra förändringar än sådana, som föranledas av de nya grunderna för riksstatens uppställning.

Departementschefen har beträffande de institutioner, för vilka medel från här ifrågavarande anslag avsetts att utgå, anfört, att Kungl. Maj:t torde äga befogenhet att vidtaga de ändringar i benämningen av institutionerna, som med hänsyn till ändrade förhållanden funnes påkallade.

Kungl. Maj:ts under här förevarande punkt gjorda anslagsäskanden hava icke givit utskottet anledning till erinran. Utskottet vill emellertid erinra om sitt under punkt 3:o) i det föregående gjorda uttalande därom, att jämkningar i de av riksdagen fastställda staterna för universiteten böra underställas riksdagens prövning.

Utskottet.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Lunds universitet: Materiel m. m.* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett *reservationsanslag* av 342,400 kronor.

12:o) **Lunds universitet: Bokinköp och bokbindning för universitetsbiblioteket.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 77, sid. 262), vilket icke innebär andra förändringar än sådana, som sammanhånga med de nya grunderna för riksstatens uppställning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lunds universitet: Bokinköp och bokbindning för universitetsbiblioteket* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett *reservationsanslag* av 137,000 kronor.

13:o) **Lunds universitet: Stipendier åt studerande.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 78, sid. 262—263), vilket icke innebär andra förändringar än sådana, som sammanhånga med de nya grunderna för riksstatens uppställning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lunds universitet: Stipendier åt studerande* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett anslag av 4,863 kronor.

14:o) **Lunds universitet: Vissa ersättningar m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 79, sid. 263), vilket utöver de av de nya grunderna för riksstatens uppställning påkallade förändringarna innebär en ökning med 1,200 kronor av de anslagsmedel, som utgå för motsvarande ändamål under innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lunds universitet: Vissa ersättningar m. m.* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett anslag av 3,800 kronor.

15:o) **Lunds universitet: Inredningsarbeten m. m. för universitetsbiblioteket.** Beträffande Kungl. Maj:ts förslag (punkt 80) angående anslag för här ifrågavarande ändamål har riksdagen redan fattat beslut; varom utskottet velat härigenom

erinra.

16:o) **Lunds universitet: Anskaffning av möbler och inventarier m. m. för vissa institutioner.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 81, sid. 264—266) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lunds universitet: Anskaffning av möbler och inventarier m. m. för vissa institutioner* för bud-

getåret 1935/1936 anvisa ett *reservationsanslag* av 11,400 kronor.

17:o) **Karolinska mediko-kirurgiska institutet: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 82, sid. 266—283) föreslagit riksdagen att

dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för vissa tjänstemän vid karolinska mediko-kirurgiska institutet och dess institutioner m. m.;

dels fastställa av departementschefen förordad avlöningsstat för karolinska institutet att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1935/1936;

dels ock för karolinska mediko-kirurgiska institutet: Avlöningar för budgetåret 1935/1936 anvisa ett förslagsanslag av 655,700 kronor.

I samband härmed har utskottet till behandling förehaft en inom första kammaren av herrar *H. L. Hammarskjöld* och *A. Petré*n väckt motion (I: 28), vari hemställts att å karolinska institutets stat måtte under anslagsposten »2. avlöningar till befattningshavare å indragningsstat» uppföras 13,000 kronor till en personlig professur i neurokirurgi åt docenten och biträdande överkirurgen vid serafimerlasarettet *Axel Herbert Olivecrona*.

Kungl. Maj:ts under här förevarande punkt framlagda förslag innebära ifråga om anslagsberäkningen inga andra förändringar än sådana, som sammanhänga med de nya grunderna för riksstatens uppställning.

Vid den föreslagna avlöningsstaten äro fogade vissa Anmärkningar till staten, däribland en, nr 4, av följande lydelse:

»4. Kungl. Maj:t äger vidtaga de jämkningar i fråga om professorsbefattningarnas ämnesområden samt de ändringar i benämningen å lärostolarna, som med hänsyn till förändrade förhållanden kunna finnas påkallade.»

Såsom motivering för denna anmärkning har departementschefen — under erinran om att han vid behandlingen av motsvarande anslag till universiteten anfört, att det syntes lämpligt, att Kungl. Maj:t finge göra de jämkningar i fråga om professorernas och andra lärarbefattningars ämnesområden och därav föranledda ändringar i dessas benämning, som kunde finnas påkallade av ändrade förhållanden — anfört, att Kungl. Maj:t givetvis torde böra äga motsvarande rätt även beträffande karolinska institutet.

Till stöd för det i motionen I: 28 framförda yrkandet har hänvisats till en i statsverkspropositionen omförd utredning.

Utskottet vill här lämna en redogörelse för berörda utredning.

Med skrivelse den 25 september 1934 gjorde kanslern för rikets universitet framställning om anvisande av anslagsmedel för karolinska institutet

för nästkommande budgetår. Därvid uppförde kanslern under en anslagspost till avlöningar till befattningshavare å indragningsstat ett belopp av 13,000 kronor till en personlig professur i neurokirurgi åt docenten och biträdande överkirurgen vid serafimerlasarettet A. H. Olivecrona.

Av vid kanslerns skrivelse fogade bilagor framgår i detta hänseende bland annat följande.

I skrivelse den 2 oktober 1931 gjorde professorerna P. Haglund, E. Key, H. Bergstrand och G. Söderlund framställning hos karolinska institutets lärarkollegium om åtgärder för inrättande av en personlig professur i neurokirurgi åt Olivecrona.

Som bekant hade, framhålles i nämnda skrivelse, den medicinska vetenskapens snabba utveckling medfört, att de medicinska undervisnings- och forskningsämnena så småningom ökat i antal och för många av dessa nya ämnen hade man ansett det nödvändigt att vid de medicinska högskolorna inrätta särskilda lärostolar. Förutsättningen för tillskapandet av professorer i dylika nya ämnen hade givetvis alltid varit, icke blott en allmän övertygelse om ämnets vikt, utan även att man haft tillgång till en eller flera akademiker, som genom sin vetenskapliga och övriga medicinska verksamhet visat en sådan duglighet, att det kunnat skäligen antagas att ämnet bleve väl representerat.

Karolinska institutet ägde i Olivecrona en yngre akademiker, som vore väl ägnad att fast knytas till institutet som företrädare för ämnet neurokirurgi. Denna tanke syntes bäst kunna realiseras genom inrättande av en personlig professur i neurokirurgi för Olivecrona.

Utlåtanden hade av skrivelsens fyra undertecknare inhämtats *dels* från professorerna i kirurgi i Lund och Uppsala, *dels* från fyra ledande neurokirurger i olika länder rörande önskvärdheten av en neurokirurgisk lärostol vid en medicinsk högskola över huvudtaget och rörande Olivecronas eventuella kvalifikationer för en dylik befattning. Hänvändelse hade gjorts hos *professorn i kirurgi vid Harvarduniversitetet Harvey Cushing, professorn i neurokirurgi vid universitetet i Manchester Geoffrey Jefferson, professorn i neurologi vid universitetet i Breslau Otfried Foerster samt Dr. T. de Martel i Paris.*

Av de utländska experternas utlåtanden, vilka äro fogade vid skrivelsen, framginge, att samtliga ansåge Olivecrona synnerligen väl kvalificerad för en professur i neurokirurgi. Beträffande frågan om önskvärdheten av en lärostol i neurokirurgi vid en medicinsk högskola ansåge Jefferson och de Martel, att en sådan lärostol skulle vara av stor betydelse, och de betonade önskvärdheten av att en dylik inrättades just nu då neurokirurgien befunne sig i en period av stark utveckling. Denna sistnämnda synpunkt underströkes särskilt av Jefferson, som efter ett smickrande omdöme om svensk kirurgi i allmänhet framhölle, att det vore mycket bättre att inrätta en dylik befattning nu, medan innehavaren kunde deltaga i denna utveckling. Cushing ansåg, att nya specialområden borde utbrytas ur kirurgien endast under förutsättning att tillgång finnes till en person med förutsättningar att genom sin personliga insats föra vetenskapen framåt. Dessa förutsättningar ansåge han i föreliggande fall vara förhanden och uttalade sin glädje

över förslaget att inrätta en personlig professur åt Olivecrona. Foerster uttalade, att han ansåge en särskild lärostol i neurokirurgi synnerligen önskvärd, och framhöll, att neurokirurgiens storartade utveckling i Förenta Staterna berodde på att densamma vore erkänd som specialfack med talrika företrädare, vilka uteslutande ägnade sig åt neurokirurgi. Foerster hade även gått in på frågan om den neurologiska kirurgiens ställning till neurologien och uttalat som sin mening, att neurologi oeh neurologisk kirurgi på det närmaste hörde samman. Neurokirurgien vore att betrakta som en terapeutisk gren av neurologien. Han ansåge därför, att vid en lösning av frågan om den neurologiska kirurgiens ställning i Sverige sambandet mellan neurologi och neurokirurgi borde bevaras, så att de neurokirurgiska fallen ej ginge förlorade för undervisningen och forskningen.

Undertecknarna av förevarande framställning framhålla, att i flertalet länder, där neurokirurgi över huvud taget existerade, den utvecklats som ett kirurgiskt specialfack, och i allmänhet hade en fullt självständig ställning såväl gentemot kirurgien som neurologien. I Amerika, som ju varit föregångslandet på detta område, vore neurokirurgien som specialvetenskap representerad vid åtminstone ett 20-tal medicinska högskolor. På allra sista tiden syntes i Amerika utvecklingen gå i den riktningen, att neurokirurger bleve professorer i neurologi.

Principella och praktiska skäl syntes undertecknarna motivera, att den neurologiska kirurgien erhöle en fullt självständig ställning. Den borde gentemot neurologien intaga samma ställning som den allmänna kirurgien gentemot den invärtes medicinen.

Utlåtande hade även införskaffats från *professorn i neurologi N. Antoni*, som gjort sig till tolk för en uppfattning, som i många avseenden överensstämde med Foersterns, samt dessutom bland annat anfört, att avsikten syntes vara att å serafimerlasarettet utbryta en särskild neurokirurgisk avdelning. Så vore — anföra skrivelsens fyra undertecknare — emellertid icke fallet. Någon ändring i Olivecronas ställning å kirurgiska kliniken vore ej avsedd, ej heller något sönderbrytande av denna. Olivecrona skulle tvärtom fortfarande arbeta inom kirurgiska klinikens ram i sin egenskap av biträdande överkirurg. Vidare hade Antoni ifrågasatt Olivecronas kompetens för en personlig professur »med hänsyn till den alldeles särskilda graden av skapande vetenskaplig förtjänst som hittills motiverat inrättandet av dylika tjänster i vårt land».

För att ytterligare styrka Olivecronas vetenskapliga kompetens hade de fyra undertecknarna vänt sig till de förutnämnda professorerna i kirurgi i Uppsala och Lund. *Professor G. Petré*n i Lund ansåge det mycket önskvärt och fördelaktigt, om en professur i neurokirurgi kunde skapas i Sverige och då helt naturligt i Stockholm dels ur allmän sjukvårdssynpunkt, dels från synpunkten att få en verklig utbildningsplats för yngre svenska kirurger. Liksom de utländska experterna ansåge Petren, att Olivecrona hade en högt kvalificerad kompetens för en professur i neurokirurgi. I Petréns uttalanden instämde i alla delar *professor G. Nyström* i Uppsala.

Olivecronas kompetens för en personlig professur ansåges sålunda enligt de fyra undertecknarnas mening tillfyllest av samtliga landets sakkunniga inom detta ämne.

Inrättandet av en ny professur vore givetvis i främsta rummet ett under-

visnings- och forskningsintresse, men då det gällde en av den praktiska medicinens discipliner tillkomme även ett stort sjukvårdsintresse. En professor i neurokirurgi vid karolinska institutet innebure givetvis förhandenvaron av en kirurgisk avdelning, å vilken de neurokirurgiska fallen kunde vårdas. Det lede icke något tvivel om att en dylik avdelning komme att beläggas med patienter från hela landet, så länge den vore ensam i sitt slag. Att den operativa behandlingen av sjukdomar i centrala nervsystemet måste centraliseras, därom torde enligt de fyra undertecknarnas åsikt icke råda några delade meningar. *Generaldirektören och chefen för medicinalstyrelsen N. Hellström* hade i av dem inhämtat yttrande uttalat som sin bestämnda mening, att den neurokirurgiska sjukvården borde snarast möjligt centraliseras, och han ansåge Stockholm vara den lämpligaste platsen för en sjukavdelning med denna uppgift. På grund härav och på grund av den kändedom, han ägde om Olivecrona som kirurg, ansåge han sig böra livligt biträda en hemställan om en professur i neurokirurgi vid karolinska institutet.

Karolinska institutets lärarkollegium anförde i skrivelse den 31 maj 1934 till kanslern, att lärarkollegiet hittills icke velat framföra ifrågavarande förslag på grund av den rådande statsfinansiella situationen.

Sedan nämnda förslag ingavs, hade Olivecrona utgivit sju närmare angivna vetenskapliga arbeten.

Genom dessa arbeten hade Olivecrona ytterligare styrkt sin redan förut väl vitsordade kompetens till en personlig professur i neurokirurgi.

Docenten Olivecronas stora internationella anseende hade även tagit sig uttryck däruti, att under senare år ett stigande antal utlänningar sökt sig till hans avdelning för att där erhålla utbildning i neurokirurgi. Denna avdelning hade därigenom utvecklats till ett betydelsefullt centrum för neurokirurgi, icke blott för vårt land utan för hela norra och nordöstra Europa, och docenten Olivecrona kunde numera utan tvivel anses intaga ställningen som en av Europas ledande neurokirurger.

Till följd av Olivecronas verksamhet vid serafimerlasarettets kirurgiska klinik hade det klientel, som för undersökning och behandling av nervsystemets kirurgiska sjukdomar sökt sig dit, undan för undan tillväxt, varför det kliniska material, varöver docenten Olivecrona förfogade, numera nått en sådan omfattning, att endast ett litet fåtal kliniker i de stora världsstäderna därtill ägde en motsvarighet. Under år 1933 opererades å serafimerlasarettets kirurgiska klinik omkring 200 fall av hjärntumör och utfördes sammanlagt över 500 neurokirurgiska ingrepp. Statens sjukvårdskommitté uttalade i sitt betänkande, att en väl ordnad specialvård i neurokirurgi vore av behovet påkallad, och att densamma skulle vara landet till stort gagn. Kommittén föreslog därför, att all hithörande sjukvård centraliserades till specialavdelning i Stockholm och att för mindre bemedlade patienters resor till och från centralanstalt för neurokirurgi statsbidrag måtte utgå efter enahanda grunder som beträffande resebidrag för annan centraliserad vård (t. ex. kustsanatorievård).

Det syntes kollegiet angeläget, att de möjligheter tillvaratoges, som förelåge att tillgodogöra sig såväl det för forskning och undervisning utomordentligt värdefulla neurokirurgiska material, som för närvarande finnes

på serafimerlasarettets kirurgiska klinik som ock docenten Olivecronas omfattande personliga erfarenheter och höga kompetens på detta område.

Neurokirurgien vore intet nytt ämne. Undervisning i nervsystemets kirurgiska sjukdomar hade hittills lämnats de studerande inom ämnena medicin, kirurgi och neurologi. På senare år, då Olivecrona i allt större utsträckning anförtrotts den kirurgiska behandlingen av dessa sjuka, hade de kirurgiska klinikerna, särskilt i Stockholm, efter hand kommit att få ett alldeles otillräckligt material för undervisning inom detta område. Då dessutom de sjuka, tillhörande denna kategori, av landets läkare i allt större utsträckning remitterades direkt till Olivecronas avdelning, alltså utan att passera medicinsk eller kirurgisk klinik, hade framför allt de medicinska klinikerna i Stockholm — möjligen också på andra håll inom landet — blottats på nödvändigt material för undervisningens bedrivande. Endast nervklinikerna hade ännu kliniskt och polikliniskt material från detta område, tillräckligt stort och värdefullt för att möjliggöra undervisning i nervsystemets kirurgiska sjukdomar från de synpunkter — företrädesvis diagnostiska — som krävdes för den obligatoriska, d. v. s. för alla blivande läkare nödvändiga undervisningen.

Den högre undervisningen på området, d. v. s. utbildningen av läkare efter legitimationen, måste på detta område som på andra ske i form av assistentskap hos specialkirurgen. Men redan i fråga om undervisningen för licentiatexamen inträdde ett visst missförhållande i och genom att det kliniska materialet och den på området högsta sakkunskapen koncentrerats — såsom redan skett — till en specialklinik utan undervisningsskyldighet. Utan att nu vilja närmare beröra den konsekvens av nämnda förhållande, som skulle ligga i en omläggning av undervisningen till licentiatexamen, med anordnande av obligatorisk klinisk tjänstgöring eller kurs i nervsystemets kirurgiska sjukdomar, skulle kollegiet såsom provisorisk lösning vilja föreslå att innehavaren av en blivande personlig professur i neurokirurgi skulle vara skyldig hålla vissa frivilliga kurser i ämnet för medicine kandidater.

Såväl forskningens, undervisningens som sjukvårdens intressen krävde enligt kollegiets uppfattning inrättande av en professur i neurokirurgi, vilket önskemål bäst skulle tillgodoses genom en personlig professur i ämnet för Olivecrona.

För egen del anförde kanslern i sin förevarande framställning, att det av utredningen i ärendet syntes framgå, att Olivecrona fyllde de höga krav, som borde ställas på en vetenskapsman, vilken ifrågasattes till erhållande av en personlig professur. Kanslern ville understryka vad lärarkollegiet anförde rörande önskvärdheten av att till fromma för läkarutbildningen kunna utnyttja det kliniska material och den stora erfarenhet, varöver Olivecrona förfogade, samt erinrade, att statens sjukvårdskommitté ifrågasatt, att specialvården i neurokirurgi skulle centraliseras till Stockholm. Den undervisningsskyldighet, som skulle åligga Olivecrona, torde få bestämmas av kanslern.

På grund av vad sålunda anförts, har kanslern som nämnts under förevarande post i avlöningsstaten uppfört förut angivna belopp av 13,000 kronor till personlig professur åt docenten A. H. Olivecrona.

Departementschefen har för egen del beträffande nu förevarande ärende anfört följande:

»Förslaget att inrätta en personlig professur i neurokirurgi åt docenten vid karolinska institutet A. H. Olivecrona, har åtföljts av en utförlig och välgående motivering. Denna utredning ådagalägger, att Olivecrona är en av de främste bland företrädarna för den forskningsgren, han representerar. Den ger också vid handen, att Olivecrona redan hunnit utföra ett märkligt arbete i sjukvårdens tjänst under sin verksamhet vid serafimerlasarettet. Det är förty med beklagande som jag med hänsyn till de ekonomiska förhållandena icke finner mig kunna för närvarande förorda bifall till kanslerns framställning.»

Utskottet.

Det ursprungligen till Kungl. Maj:t och sedermera motionsvis framförda förslaget att inrätta en personlig professur i neurokirurgi åt docenten vid karolinska institutet A. H. Olivecrona har åtföljts av en utförlig dokumentation. I likhet med departementschefen finner utskottet denna utredning ådagalägga, att Olivecrona är en av de främsta bland företrädarna av den forskningsgren, han representerar. Likaledes finner utskottet utredningen giva vid handen, att Olivecrona redan hunnit utföra ett märkligt arbete i sjukvårdens tjänst under sin verksamhet vid serafimerlasarettet. Det är enligt utskottets mening ett intresse, att Olivecrona fastare knytes vid den akademiska undervisningen som företrädare för ifrågasvarande betydelsefulla disciplin. Men det är även angeläget, att statsmakterna visa sin erkänsla för Olivecronas resultatbringande verksamhet på detta område. Dessa båda önskemål tillgodoses genom att Olivecrona tilldelas en personlig professur i neurokirurgi.

I anslutning till de akademiska myndigheternas förslag och på sätt i motionen I: 28 hemställts tillstyrker utskottet därför, att vid karolinska institutet må från och med den 1 juli 1935 inrättas en personlig professur i neurokirurgi för Olivecrona. I en vid handlingarna i ärendet fogad, den 7 november 1934 daterad skrift har Olivecrona förklarat sig villig mottaga den för honom ifrågasatta personliga professuren.

Avlöningen för denna professur bör liksom för övriga universitetsprofessorer beräknas till 12,000 kronor, därav 8,000 kronor lön och 4,000 kronor tjänstgöringspenningar, varjämte lönen efter 5 år bör kunna höjas med 1,000 kronor. I anslutning till kanslerns förslag böra dessa löneförmåner, 13,000 kronor, beräknas under en post till avlöning till tjänsteman på in- dragningsstat i avlöningsstaten för karolinska institutet. Olivecrona bör såsom innehavare av den personliga professuren vara underkastad de för universitetsprofessorer i allmänhet stadgade villkoren och bestämmelserna. Professuren torde vidare i pensionshänseende böra likställas med ordinarie universitetsprofessorer. I fråga om de med professuren förenade åliggan-

dena torde det få ankomma på Kungl. Maj:t att efter förslag av universitetskanslern härom utfärda erforderliga föreskrifter.

På sätt utskottet närmare motiverat under punkt 3:o i det föregående kan utskottet icke tillstyrka den ifrågasatta rätten för Kungl. Maj:t att göra de jämkningar ifråga om professurernas och andra lärarbefattningars ämnesområden och därav föranledda ändringar i deras benämning, som kunde finnas påkallade. Med hänsyn härtill hemställer utskottet, att den i avlöningsstaten för karolinska institutet under Anmärkningar till staten intagna Anmärkning 4. må utgå.

Vad Kungl. Maj:t i övrigt under här förevarande punkt föreslagit har icke givit utskottet anledning till erinran.

Utskottet, som i statuppställningen vidtagit vissa jämkningar av formell art, hemställer alltså,

att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt med bifall till herrar Hammarskjölds och Petréns ovannämnda motion (I: 28),

a) medgiva, att för docenten vid karolinska mediko-kirurgiska institutet Axel Herbert Olivecrona må vid nämnda institut från och med den 1 juli 1935 inrättas en personlig professur i neurokirurgi med de åligganden för Olivecrona såsom innehavare av omförmälda professur, som Kungl. Maj:t bestämmer;

b) föreskriva, att Olivecrona skall vara skyldig såväl att i tillämpliga delar underkasta sig de för universitetsprofessorer i allmänhet för åtnjutande av nu gällande avlöningsförmåner stadgade villkoren och bestämmelserna som ock att vid den ålder, då annan universitetsprofessor är skyldig avgå från sin tjänst, mot åtnjutande av pension, beräknad efter samma grunder, som stadgats beträffande övriga universitetsprofessorer, frånträda sin ifrågavarande professur;

c) bestämma, att Olivecrona skall såsom innehavare av den beslutade professuren åtnjuta en avlöning av 12,000 kronor, därav 8,000 kronor lön och 4,000 kronor tjänstgöringspenningar, jämte efter fem års tjänstgöring ett ålders-tillägg å lönen av 1,000 kronor;

d) godkänna följande personalförteckning för vissa tjänstemän vid karolinska mediko-kirurgiska institutet och dess institutioner m. m.:

Personalförteckning.

Befattning. *Tjänstemän å ordinarie stat:* Lönegrad.

Vetenskapliga institutioner och inrättningar:

1 preparator vid anatomiska institutionen	B 10
1 kanslibitråde vid biblioteket	B 7
1 tekniskt biträde vid patologisk-anatomiska institu- tionen	B 7
1 tekniskt biträde vid histologiska institutionen	B 7
1 tekniskt biträde vid fysiologiska institutionen	B 7
1 tekniskt biträde vid obstetriska kliniken å allmänna barnbördshuset	B 7
1 vaktmästare vid fysiologiska institutionen	B 7
1 vaktmästare vid histologiska institutionen	B 7
2 vaktmästare vid patologisk-anatomiska institutionen	B 7
1 vaktmästare vid anatomiska institutionen	B 7
1 vaktmästare vid kemiska institutionen	B 7
1 vaktmästare vid bakteriologiska institutionen	B 7
1 vaktmästare vid farmakologiska institutionen	B 7
1 vaktmästare vid serafimerlasarettets kliniska labora- torium	B 7
2 tekniska biträden vid serafimerlasarettets kliniska laboratorium	B 4

Kansliet:

1 kansliskrivare	B 11
1 maskinist och eldare	B 8
1 kollegievaktmästare	B 7
1 kanslibitråde	B 7

Kamrerarexpeditionen:

1 kamrerare	B24
1 kontorsbiträde	B 4;

e) fastställa följande avlöningsstat för karolinska mediko-
kirurgiska institutet, att tillämpas tills vidare från och med
budgetåret 1935/1936:

Avlöningsstat:

I. Professorer och lärare m. fl.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat:

a. Lön och tjänstgöringspenningar kronor 306,100

Avlöningsstat.

	Lön	Tjänstgöringspenningar	Summa
1 professor	8,000	4,000	12,000
20 professorer	160,000	80,000	240,000
1 professor i nervsjukdomar	3,100	4,000	7,100
1 professor i ortopedi	—	2,000	2,000
<i>Anm.:</i> 1. Professorn i nervsjukdomar, innehavare av Per Henrik Malmstens professur, uppbar dessutom såsom lön 4,900 kronor från Malmstenska donationsfonden.			
2. Professorn i ortopedi, innehavare av Oscar Ekmans professur, uppbar dessutom från Ekmanska donationsfonden 10,000 kronor, varav 8,000 kronor skola anses utgöra lön och 2,000 kronor tjänstgöringspenningar.			
3. Av de 21 professorsbefattningar, för vilka amnen ej ovan angivits, omfatta 2 vardera medicin, 2 vardera pediatrik, 2 vardera kirurgi och 2 vardera obstetrik och gynekologi. Envar av de återstående 13 professorsbefattningarna omfattar ett av följande ämnesområden: 1) anatomi, 2) histologi, 3) allmän patologi och patologisk anatomi, 4) patologisk anatomi, 5) fysiologi, 6) kemi, 7) farmakodynamik och farmakognosi, 8) oftalmiatrik, 9) öron-, nas- och halssjukdomar, 10) dermatologi och syfilidologi, 11) rätts- och statsmedicin, 12) halsvårdslära, 13) medicinsk radiologi.			
4. Ang. professuren i psykiatri, se nedan under 2. Arvode till en professor i psykiatri.			
5. Ang. personlig professur i neuro-kirurgi, se här nedan under 3. Avlöning till tjänsteman å indragningsstat.			
1 prosektor vid anatomiska institutionen	6,000	3,000	9,000
1 prosektor vid patologisk-anatomiska institutionen	6,000	3,000	9,000
1 laborator i bakteriologi vid patologisk-anatomiska institutionen	6,000	3,000	9,000
1 laborator i fysiologi	6,000	3,000	9,000
1 laborator i kemi och farmaci	6,000	3,000	9,000
<i>Anmärkingar till staten.</i>			
1. För professor kan lönen efter 5 år höjas med 1,000 kronor.			
2. För laborator och prosektor kan lönen efter 5 år höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.			
3. För professor utgör pensionsunderlaget 7,500 kronor och pensionsavgiften 450 kronor. För laborator och prosektor utgör pensionsunderlaget 6,000 kronor.			
Summa kronor	—	—	306,100

b. Ålderstillägg, *förslagsvis* kronor 17,500c. Ersättningar till vikarierande akademiska lärare, *förslagsvis* » 5,000 328,600

2. Arvode till en professor i psykiatri kronor 3,000

Anm.: Professorn i psykiatri är tillika överläkare vid psykiatriska sjukhuset i Stockholm.

3. Avlöning till tjänsteman å indragningsstat:

Olivecrona, A. H., professor i neuro-kirurgi, personligen:

Lön	kronor	8,000	
Ålderstillägg	»	1,000	
Tjänstgöringspenningar	»	4,000	13,000

Anm.: 1. Innehavare av personlig professur åger att efter 5 års tjänstgöring uppbara ålderstillägg å lönen med 1,000 kronor.

2. Innehavare av personlig professur är i pensionshänseende likställd med annan professor vid institutet och följaktligen underkastad bestämmelserna i 1907 års lag angående civila tjänstinnehavares rätt till pension.

4. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t:

a. Arvoden till biträdande lärare m. fl.	kronor	84,800
b. Docentstipendier	»	30,000

Anm.: Denna anslagspost skall fördelas å 5 docentstipendier, ettvar å 6,000 kronor.

c. Arvoden till assistenter och amanuenser kronor 105,000

Anm.: 1. Arvode utgår till:

amanuens vid teoretisk institution samt amanuens vid den medicinska undervisningen vid S:t Eriks sjukhus med 1,800 kronor.

2. Arvode utgår till:

amanuens, som tillika är underläkare eller underkirurg, och underläkare vid klinik med 3,600 kronor.

3. Arvode till amanuens vid klinik utgår med 3,000 kronor; skolande dock arvode till amanuens vid den ortopediska kliniken och polikliniken å vanföranstalten i Stockholm utgöra 2,400 kronor.

4. Arvode till amanuens vid poliklinik och vid röntgeninstitut utgår med 2,400 kronor;

dock att arvode av statsmedel till amanuens vid pediatrika polikliniken å kronprinsessan Lovisas vårdanstalt för sjuka barn utgör 1,200 kronor, skolande såsom villkor för utgåendet av detta arvode galla, att Stockholms stad för enahanda ändamål tillskjuter motsvarande belopp.

219,800

Summa kronor 564,400

II. Vissa tjänstemän vid institutet och dess institutioner m. m.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i> . .	kronor	82,600
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	»	12,558
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal.	»	4,800
4. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	»	4,342

Summa kronor 104,300

Sammandrag.

I. Professorer och lärare m. fl.	kronor 564,400
II. Vissa tjänstemän vid institutet och dess institutioner m. m. »	104,300
	<hr/>
	Summa förslagsanslag kronor 668,700;

f) till *Karolinska mediko-kirurgiska institutet: Avlöningar* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett *förslagsanslag* av 668,700 kronor.

18:o) **Karolinska mediko-kirurgiska institutet: Materiel m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt 83, sid. 284—289) föreslagit riksdagen att till Karolinska mediko-kirurgiska institutet: Materiel m. m. för budgetåret 1935/1936 anvisa ett reservationsanslag av 121,300 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag innebär, utöver de av de nya grunderna för riksstatens uppställning påkallade förändringarna, en ökning med 7,580 kronor av de anslagsmedel, som under innevarande budgetår utgå för motsvarande ändamål.

Departementschefen har beträffande de institutioner, för vilka medel från här ifrågavarande anslag avsetts att utgå, anfört, att Kungl. Maj:t torde äga befogenhet att vidtaga de ändringar i benämningen av institutionerna, som med hänsyn till ändrade förhållanden funnes påkallade.

Kungl. Maj:ts under här förevarande punkt gjorda anslagsäskande har icke givit utskottet anledning till erinran. Utskottet vill allenast, i anslutning till sitt under punkt 3:o) i det föregående gjorda uttalande, framhålla, att jämkningar i den av riksdagen fastställda staten för karolinska institutet böra underställas riksdagens prövning.

Utskottet.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Karolinska mediko-kirurgiska institutet: Materiel m. m.* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett *reservationsanslag* av 121,300 kronor.

19:o) **Karolinska mediko-kirurgiska institutet: Bokinköp och bokbindning för biblioteket.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 84, sid. 289), vilket icke innebär andra förändringar än sådana, som sammanhånga med de nya grunderna för riksstatens uppställning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Karolinska mediko-kirurgiska institutet: Bokinköp och bokbindning för biblioteket* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett *reservationsanslag* av 21,800 kronor.

20:o) **Karolinska mediko-kirurgiska institutet: Nyanskaffning av inventarier och instrument för rättsmedicinska institutionen.** I en-

lighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 85, sid. 289—290) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Karolinska mediko-kirurgiska institutet: Nyanskaffning av inventarier och instrument för rättsmedicinska institutionen* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett *reservationsanslag* av 7,000 kronor.

21:o) **Tandläkarinstitutet: Avlöningar.** I anslutning till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 86, sid. 290—297), vilket icke innebär andra förändringar än sådana, som sammanhånga med de nya grunderna för riksstatens uppställning, hemställer utskottet, som vidtagit vissa jämkningar av formell art i statuppställningen,

att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för tandläkarinstitutet:

Befattning.	Personalförteckning.	Lönegrad.
	<i>Tjänstemän å ordinarie stat:</i>	
3 lärare		B 24
<i>Anm.: Nämnda tre lärarbefattningar omfatta vardera ett av följande ämnen: 1) protéslära och tandreglering, 2) tandkirurgi och 3) tandfyllningskonst.</i>		
1 sjuksköterska		B 7
1 laboratoriebiträde vid protéslaboratoriet		B 7
1 kassörska		B 7
1 kanslibiträde		B 7
1 vaktmästare		B 7;

b) godkänna följande avlöningsstat för tandläkarinstitutet att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1935/1936:

Avlöningsstat:

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	kronor 42,950
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	» 127,745
<i>Anm.: Ur denna anslagspost skola bestridas kostnaderna för lönetillägg med 1,620 kronor för vardera av tre ordinarie lärare på grund av ökad undervisningskyldighet.</i>	
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 3,705
4. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	» 1,300

Summa förslagsanslag kronor 175,700;

c) till *Tandläkarinstitutet: Avlöningar* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett *förslagsanslag* av 175,700 kronor.

22:o) **Tandläkarinstitutet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 87, sid. 297—299), vilket icke innebär andra förändringar än sådana, som sammanhånga med de nya grunderna för riksstatens uppställning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Tandläkarinstitutet: Omkostnader* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett *förslagsanslag* av 133,000 kronor.

23:o) **Universitetssjukhus: Akademiska sjukhuset i Uppsala: Bidrag till driftkostnader. Universitetssjukhus: Akademiska sjukhuset i Uppsala: Materiel m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 88, sid. 299—300), vilka utöver de av de nya grunderna för riksstatens uppställning påkallade förändringarna innebära en ökning med 80,000 kronor av de anslagsmedel, som utgå till bidrag till driftkostnader för akademiska sjukhuset i Uppsala under innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) till *Universitetssjukhus: Akademiska sjukhuset i Uppsala: Bidrag till driftkostnader* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett *förslagsanslag* av 190,000 kronor;

b) till *Universitetssjukhus: Akademiska sjukhuset i Uppsala: Materiel m. m.* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett *reservationsanslag* av 13,100 kronor.

24:o) **Universitetssjukhus: Bidrag till Malmöhus läns sjukvårdsinrättningar i Lund.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 89, sid. 301), vilket innebär en minskning med 8,700 kronor av de anslagsmedel, som utgå för ändamålet under innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Universitetssjukhus: Bidrag till Malmöhus läns sjukvårdsinrättningar i Lund* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett anslag av 47,300 kronor.

25:o) **Universitetssjukhus: Understöd och ersättningar till serafimerlasarettet i Stockholm.** Kungl. Maj:t har (punkt 90, sid. 301—319) föreslagit riksdagen att till Universitetssjukhus: Understöd och ersättningar till serafimerlasarettet i Stockholm för budgetåret 1935/1936 anvisa ett anslag av 661,000 kronor.

I samband härmed har utskottet till behandling förehaft

dels två likalydande motioner, väckta, den ena inom första kammaren av herr *A. Petré*n (I: 14) och den andra inom andra kammaren av herr *S. Bengtsson* i Norup och fröken *Bertha Wellin* (II: 42), i vilka motioner hemställets,

att riksdagen ville bevilja en av direktionen för serafimerlasarettet begärd lönereglering för sysslomannen och de underordnade läkarna vid detta sjukhus och för detta ändamål höja det av Kungl. Maj:t för budgetåret 1935/1936 till understöd och ersättningar till serafimerlasarettet begärda anslaget 661,000 kronor med 35,500 kronor till 696,500 kronor;

dels ock en inom första kammaren av herr *A. Petré*n väckt motion (I: 139), vari hemställdts, att riksdagen måtte besluta, att det å serafimerlasarettets stat får upptagas en underläkarbefattning å nervkliniken, avlönad med 6,100 kronor.

Beträffande de av motionärerna till stöd för deras framställningar anförda skälen hänvisar utskottet till motionerna I: 14 och I: 139.

Kungl. Maj:ts förslag innebär bortsett från de förändringar, som föranledas av de nya grunderna för riksstatens uppställning, en ökning med 65,250 kronor av de anslagsmedel, som utgå för motsvarande ändamål under innevarande budgetår. Av nämnda anslagsökning faller ett belopp av 36,000 kronor på en av departementschefen förordad lönereglering för viss biträdes- och ekonomipersonal vid serafimerlasarettet.

I sistnämnda avseende må följande anföras.

I skrivelse den 26 september 1934 anförde direktionen över serafimerlasarettet bland annat följande rörande av direktionen föreslagna löneregleringar, avseende de underordnade läkarna, viss sjukvårds- och ekonomipersonal ävensom sysslomannen:

I fråga om *de underordnade läkarna* innebure direktionens beslut i allt väsentligt ett förnyat framläggande av ett löneregleringsförslag, som av direktionen i skrivelse den 29 oktober 1931 förelagts Kungl. Maj:t. Förslaget hade endast avpassats efter de förändringar, som sedan dess inträtt. Direktionen hade funnit det såväl med hänsyn till lasarettets rekrytering å läkarbefattningarna som av sociala och humanitära skäl nödvändigt att söka få till stånd den allmänna lönereglering för läkarna, som av alla i frågan initierade ansåges mer än väl motiverad.

Beträffande lönereglering för *viss sjukvårds- och ekonomipersonal* avsåge direktionen därmed den biträdes- och ekonomipersonal (således ej sköterskor), för vilken vid bland annat Stockholms stads och Stockholms läns sjukhus kollektivavtal gällde. Direktionen hade tidigare vid upprepade tillfällen för Kungl. Maj:t framhållit nödvändigheten av att nämnda personal vid lasarettet, för vilken direktionen själv ägde bestämma avlöningsförmånerna, ur rekryteringssynpunkt erhöle ungefär samma förmåner som vid andra med lasarettet ur personalsynpunkt konkurrerande sjukvårdsanstalter. Vissa förbättringar i nämnda personals avlöningsförmåner vid lasarettet hade också genomförts. Fortfarande vore emellertid personalen icke oväsentligt lägre avlönad än motsvarande befattningshavare vid de kommunala sjukhusen. Direktionen hade under de senaste åren från Stockholms kommunalarbetares samorganisation mottagit upprepade skrivelser om löneförbättring åt biträdes- och ekonomipersonalen enligt vid stadens sjukhus tillämpade grunder. Av statsbudgetära skäl hade direktionen emellertid icke ansett sig kunna göra framställning om medel för ändamålet. I skrivelse den 9 juli 1934 hade

nu samorganisationen ånyo påkallat direktionens uppmärksamhet på angivna fråga. Direktionen ansåge sig kunna instämma i de uttalanden samorganisationen gjort och hade därför utarbetat förslag till lönereglering för nämnda personal, vilket emellertid medförde ökat behov av bidrag till lasarettets driftkostnader från såväl staten som Stockholms stad och län. — Beträffande de här berörda löneregleringarna för de underordnade läkarna samt biträdes- och ekonomipersonalen ville direktionen vidare understryka, att genomförandet skulle innebära ett enligt direktionens förmenande i båda fallen lika motiverat krav från respektive personalgrupper om att i avlöningshänseende komma på ungefär samma nivå som enahanda yrkesgrupper vid övriga motsvarande företag på samma ort. — I fråga om detaljerna i löneregleringsförslagen hade upprättats ett flertal särskilda tablåer.

Vad slutligen anginge *sysslomannen* vore dennes avlöningsförmåner senast fastställda av Kungl. Maj:t den 7 juli 1922. Lönen utgjorde 6,750 kronor, vartill komme tre ålderstillägg vart och ett å 400 kronor efter respektive tre, sex och nio års väl vitsordad tjänstgöring. För åt sysslomannen upplåten fri bostad jämte värme och lyse skulle denne vidkännas avdrag å lönen med visst av Kungl. Maj:t bestämt belopp för år räknat. Dyrtidstillägg utginge till sysslomannen enligt för reglerad statstjänst gällande grunder Den ofantliga utveckling av lasarettets administration och ekonomi, som ägt rum under det senaste årtiondet och alltjämt fortginge, hade särskilt starkt ökat sysslomannens arbetsbörda, samtidigt som dennes arbete blivit alltmer kvalificerat. Avlöningsförmånerna vore emellertid betydligt lägre än för motsvarande befattningshavare vid andra stora sjukhus. Direktionen hade därför ansett skäligt, att sysslomannen vid lasarettet erhöle samma avlöningsförmåner, som syssloman av 1 klass vid sinnessjukhus, vilken vore placerad i lönegrad B 24 i den statliga löneplanen.

Statskontoret har rörande nu förevarande löneregleringsfrågor yttrat bland annat:

Det syntes vara otvivelaktigt, att underordnade läkare, syssloman och en del av biträdespersonalen vid lasarettet i ekonomiskt hänseende intoge en sämre ställning än motsvarande befattningshavare vid andra statliga och kommunala sjukhus i Stockholm. Frågan om lönereglering för ifrågavarande personal vid serafimerlasarettet hade emellertid nyligen varit föremål för riksdagens prövning utan att föranleda åtgärd. Med hänsyn härtill och då enligt statskontorets mening i nuvarande finansiella läge löneförbättringar icke borde genomföras i andra fall än då alldeles särskilda skäl talade för en dylik åtgärd, finge ämbetsverket i denna del avstyrka framställningen.

Departementschefen har rörande förevarande frågor om anslag till serafimerlasarettet anfört bland annat:

»Det extra anslaget till ökade medel för uppehållande av serafimerlasarettets verksamhet har under de senaste åtta budgetåren ökats från 266,250 kronor till 475,000 kronor, sålunda med närmare 78 procent. Till jämförelse må anföras motsvarande siffror för vissa andra universitetssjukhus. Under nämnda tid har till akademiska sjukhuset i Uppsala varit å riksstaten uppfört ett anslag med tillhoppa 110,000 kronor. Till bidrag till driftkostnaderna vid Malmöhus läns sjukvårdsinrättningar i Lund har utgått ett extra anslag, som under ifrågavarande tid minskats från 84,337 kronor till 56,000 kronor.

Enligt tillgängliga uppgifter var kostnaden per underhållsdag under budgetåret 1932/1933 vid serafimerlasarettet 911 öre och vid akademiska sjukhuset i Uppsala 657 öre. Motsvarande siffra för Lunds lasarett var år 1933 578 öre. Av samma uppgifter framgår, att serafimerlasarettet under nämnda budgetår hade den näst högsta kostnaden per underhållsdag av rikets lasarett. Den högsta kostnaden per underhållsdag utgjorde 958 öre. Medelkostnaden per underhållsdag vid lasarett i Stockholm var under år 1933 746 öre.

Av den av direktionen över serafimerlasarettet förebragta utredningen framgår, att serafimerlasarettet med 510 sängar efter den av direktionen förordade löneregleringen för viss läkarpersonal skulle redovisa betydligt högre sammanlagda löneförmåner för underläkare och amanuenser än Lunds lasarett med 1,089 sängar, akademiska sjukhuset i Uppsala med 636 sängar och Sabbatsbergs sjukhus i Stockholm med 728 sängar.

Det är alldeles uppenbart, att de av mig nu anförda uppgifterna icke i och för sig få vara utslagsgivande vid bedömandet av serafimerlasarettets ekonomi. Åtskilliga faktorer inverka, som onekligen äro ägnade att till nackdel för serafimerlasarettet förrycka jämförelsen med de övriga sjukvårdsinrättningarna. Jag vill nämna det jämförelsevis mindre antalet sängar, de förhållandevis högre driftkostnaderna för i Stockholm belägna sjukvårdsinrättningar, serafimerlasarettets lokala förhållanden och de dyra inrednings- och nyanskaffningskostnader, som tyngt lasarettets ekonomi under de senare åren.

Det oaktat har jag icke kunnat undgå att få det bestämda intrycket, att lasarettets ekonomiska förhållanden motivera en närmare utredning genom statsmakternas försorg. I den mån de ekonomiska frågorna sammanhånga med organisatoriska förhållanden, böra jämväl de sistnämnda bliva föremål för närmare omprövning. Min uppfattning om behovet av en utredning rörande serafimerlasarettets nu berörda angelägenheter har befästs genom direktionsens nu föreliggande framställning, vari — om här bortses från kostnaderna för föreslagna löneregleringar och ökade utgifter för sjukgymnastutbildningen — begäres en förhöjning av nu utgående statsanslag med dels 81,647 kronor för bestridande av löpande utgifter, dels ock 151,763 kronor 47 öre såsom engångsanslag för täckande av vissa av lasarettet gjorda budgetförskott.

Jag har för avsikt att föreslå Kungl. Maj:t att tillkalla särskilda sakkunniga för utredning av frågan om serafimerlasarettets ekonomi och därmed sammanhängande organisatoriska spørsmål. Jag förutsätter, att denna utredning kan bedrivas på sådant sätt, att därav eventuellt föranlett förslag skall kunna föreläggas 1936 års riksdag.

Intill dess denna utredning slutförts, anser jag mig icke kunna taga ställning till frågan huruvida eller i vad mån det bör ankomma på staten att täcka de av lasarettet gjorda *budgetförskotten*. Jag avstyrker sålunda, att medel för budgetåret 1935/1936 äskas för ifrågavarande ändamål.

Vad sedan angår frågan om anvisande av ökade medel till lasarettets löpande verksamhet, framgår av vad i det föregående anförts, att de begärda ökningarna hänföra sig till i stort sett följande utgiftsändamål:

1. Lönereglering för viss personal.
2. Kostnader för sjukgymnastutbildningens förläggande till serafimerlasarettet.
3. Ökade kostnader för verksamheten i övrigt.

Direktionens förslag angående *lönereglering för viss personal* avser dels de underordnade läkarna, *dels* sysslomannen, *dels* ock sådan biträdes- och ekonomipersonal, för vilken vid bland annat Stockholms stads och Stockholms läns sjukhus gäller kollektivavtal.

Enligt mitt förmenande äro onekligen starka skäl anförda för en löne-reglering för de underordnade läkarna och för sysslomannen. Förslagen härutinnan synas emellertid vara av den art, att de böra tagas under om-prövning vid ovannämnda utredning angående serafimerlasarettets ekonomi och därmed sammanhängande organisatoriska spörsmål. Jag anser mig därför icke i detta sammanhang böra framlägga förslag om reglering av lönerna för ifrågavarande personal.

Däremot synas skäl föreligga för att redan nu beräkna medel till regle-ring av lönerna för den ovannämnda biträdes- och ekonomipersonalen. Ur handlingarna i ärendet hämtas följande jämförelse mellan lägsta och högsta nettolöner för den personal, varom här är fråga, vid serafimerlasarettet, Stockholms stads sjukhus, psykiatriska sjukhuset och Stockholms läns sjukhus. I jämförelsen har antalet befattningshavare angivits endast för den första och största gruppen. Befattningshavarna i de efterföljande personal-grupperna äro enligt uppgift några få.

	Nettolön pr månad vid			
	serafimer- lasa- rettet	Stock- holms stads sjukhus	psykia- triska sjukhuset	Stock- holms läns sjukhus
1. Sköterskebiträden, städerskor, köks- och tvätt- biträden (vid serafimerlasarettet 156 befatt- ningshavare)	54: 70 72: 25	77: 50 104: 50	66: 70 87: 95	60: — 82: 50
2. Vissa köksbiträden ävensom strykerskor . .	60: 55 78: 10	83: 50 110: 50	81: 20 105: 20	67: 50 90: —
3. Vissa kokerskor	73: 45 99: 78	76: — 103: —	110: 70 169: 70	75: — 100: —
4. Sömmerskor	55: 90 73: 45	62: 50 89: 50	140: 70 184: 20	67: 50 90: —
5. Manliga biträden i sjukvård och ekonomi .	98: 50 133: 60	147: — 177: —	135: 70 209: 20	110: — 145: —
6. Eldare	110: 20 145: 30	169: — 199: —	180: 20 239: 20	110: — 145: —

Denna jämförelse visar, att ifrågavarande personal är lågt avlönad i jämförelse med motsvarande personal vid jämförbara sjukhus. Jag vill erinra, att 1930 års riksdag ökade anslaget till serafimerlasarettet med ett belopp av 25,500 kronor för att låta den personal vid serafimerlasarettet, som åtnjöt lägre avlöning än vid Stockholms stads sjukhus och allmänna barnbördshuset, i huvudsak erhålla motsvarande löneförmåner som dessa (1930 års åttonde huvudtitel punkt 118, riksdagens skrivelse nr 196). Sedan dess har, enligt inhämtade uppgifter, löneproportionen ånyo förskjutits. För att icke personalrekryteringen till serafimerlasarettet skall försvåras torde det vara erforderligt att bereda en bättre löneställning åt denna personal. Enligt föreliggande utredning uppgå de totala kostnaderna för den ifrågasatta löne regleringen till 61,200 kronor, varav på statens del skulle komma ett belopp av 36,397 kronor. Förevarande anslag torde böra för ändamålet ökas med i avrundat tal 36,000 kronor.»

Utskottet. I likhet med departementschefen finner utskottet, att serafimerlasarettets ekonomiska förhållanden och därmed sammanhängande organisatoriska spörsmål motivera en närmare utredning genom statsmakternas försorg. Denna utredning lärer, på sätt departementschefen ställt i utsikt, böra bedrivas på sådant sätt, att därav eventuellt föranlett förslag kan föreläggas 1936 års riksdag.

Från direktionens över serafimerlasarettet sida föreligga förslag till löne reglering för dels de underordnade läkarna, dels sysslomannen, dels ock sådan biträdes- och ekonomipersonal, för vilken vid bland annat Stockholms stads och Stockholms läns sjukhus gäller kollektivavtal. Departementschefen har funnit starka skäl anförda för en löne reglering för de underordnade läkarna och för sysslomannen. Förslagen härutinnan har emellertid departementschefen funnit vara av den art, att de borde tagas under omprövning vid ovannämnda utredning angående serafimerlasarettets ekonomi m. m. Departementschefen har därför icke ansett sig i detta sammanhang böra framlägga förslag om reglering av lönerna för ifrågavarande personal. Där emot har departementschefen funnit skäl föreligga för att redan nu beräkna medel till reglering av lönerna för den ovannämnda biträdes- och ekonomipersonalen. De härav för staten uppkommande merkostnaderna hava för nästkommande budgetår beräknats till 36,000 kronor.

I motionerna I: 14 och II: 42 har hemställts, att jämväl den för de underordnade läkarna och för sysslomannen föreslagna löne regleringen måtte genomföras redan från och med budgetåret 1935/1936. För detta ändamål har en höjning av här ifrågavarande anslag med 35,500 kronor begärts.

Utskottet finner goda skäl anförda för att, så snart omständigheterna det medgiva, en löne reglering kommer till stånd för de i direktionens skrivelse omförmälda befattningshavarna vid serafimerlasarettet. Emellertid håller utskottet före, att frågan om en löne reglering med så betydande ekonomi-

ska konsekvenser för statsverket som den vid serafimerlasarettet ifrågasatta icke lämpligen bör behandlas utan sammanhang med den omfattande utredning av frågan om serafimerlasarettets ekonomi m. m., som av departementschefen ställts i utsikt och om vars behövlighet jämväl utskottet är övertygat. Med hänsyn härtill finner sig utskottet, såvitt angår den ifrågasatta löneregleringen för underläkarna och sysslomannen, böra uttala sin anslutning till departementschefens uppfattning och avstyrker förty vad i motionerna I: 14 och II: 42 hemställts. Utskottet kan emellertid icke finna annat än att den av direktionen begärda och av departementschefen tillstyrkta löneregleringen för viss biträdes- och ekonomipersonal är av den betydelse för lasarettets ekonomiska förhållanden och för statsverkets utgifter för lasarettet, att jämväl denna fråga bör upptagas till avgörande först då berörda utredning föreligger. Ett ståndpunktstagande till denna löne-reglering redan nu finner utskottet kunna föregripa det resultat, vartill utredningen kan komma. På grund härav finner sig utskottet böra avstyrka Kungl. Maj:ts förslag i denna del. Vid bifall till vad utskottet sålunda förordat kan det av Kungl. Maj:t för nästkommande budgetår äskade anslaget minskas med 36,000 kronor från 661,000 kronor till 625,000 kronor.

I motionen I: 139 har framförts yrkande om upptagande å serafimerlasarettets stat av en underläkarbefattning å nervkliniken. Utskottet utgår från att vid meraberörda utredning jämväl kommer att till ingående prövning i hela dess vidd upptagas frågan om det nu föreliggande behovet av läkare vid serafimerlasarettet. Utskottet finner sig då icke kunna tillstyrka, att riksdagen, innan nämnda utredning föreligger, fattar beslut om inrättandet av en ny underläkarbefattning och avstyrker förty motionen I: 139.

I detta sammanhang vill utskottet framhålla, att vid berörda utredning om läkarbehovet om möjligt torde böra göras en uppdelning mellan sådana läkartjänster, som äro erforderliga för sjukvårdens behöriga upprätthållande, och sådana, som mera kunna betraktas såsom inrättade för fortsatt läkarutbildning vid serafimerlasarettet på grund av dettas ställning som undervisningssjukhus.

Mot vad i övrigt under här förevarande punkt föreslagits har utskottet icke funnit anledning till erinran.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å herr Bengtssons i Norup och fröken Wellins ävensom herr Petréns ovannämnda motioner (I: 14 och II: 42 samt I: 139), till *Universitetssjukhus: Understöd och ersättningar till serafimerlasarettet i Stockholm* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett anslag av 625,000 kronor.

26:o) **Universitetssjukhus: Ändring och utrustande av lokaler för sjukgymnastutbildningen vid serafimerlasarettet i Stockholm.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 91, sid. 319) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Universitetssjukhus: Ändring och utrustande av lokaler för sjukgymnastutbildningen vid serafimerlasarettet i Stockholm* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett *reservationsanslag* av 25,000 kronor.

27:o) **Universitetssjukhus: Bidrag till allmänna barnbördshuset i Stockholm.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 92, sid. 319—322), vilket utöver de av de nya grunderna för riksstatens uppställning påkallade förändringarna innebär en ökning med 21,847 kronor av de anslagsmedel, som utgå för ändamålet under innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Universitetssjukhus: Bidrag till allmänna barnbördshuset i Stockholm* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett anslag av 170,700 kronor.

28:o) **Universitetssjukhus: Bidrag till pediatrik klinisk och poliklinik i Stockholm.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 93, sid. 322—323), vilket icke innebär andra förändringar än sådana, som sammanhånga med de nya grunderna för riksstatens uppställning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Universitetssjukhus: Bidrag till pediatrik klinisk och poliklinik i Stockholm* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett anslag av 65,700 kronor.

29:o) **Gemensamma universitetsändamål: Ersättning åt överläkare vid vissa epidemisjukhus för klinisk undervisning i epidemiologi åt medicine kandidater. Gemensamma universitetsändamål: Bidrag till tryckning av doktorsavhandlingar. Gemensamma universitetsändamål: Ersättning åt vissa opponenter vid disputationer. Gemensamma universitetsändamål: Ersättning åt sakkunniga i akademiska befordringsärenden. Gemensamma universitetsändamål: Forskarstipendier för docenter vid universiteten i Uppsala och Lund samt karolinska mediko-kirurgiska institutet. Ortnamnsundersökningarna i riket.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 94—99, sid. 323—326), vilka icke innebära andra förändringar än sådana, som sammanhånga med de nya grunderna för riksstatens uppställning, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) till *Gemensamma universitetsändamål: Ersättning åt överläkare vid vissa epidemisjukhus för klinisk undervisning i epidemiologi åt medicine kandidater* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett anslag av 10,900 kronor att användas enligt av vederbörande departementschefer till statsrådsprotokollen över ecklesiastikärenden den 9 januari 1919 och den 4 januari 1929 angivna grunder samt av Kungl. Maj:t i övrigt meddelade bestämmelser;

b) till *Gemensamma universitetsändamål: Bidrag till tryckning av doktorsavhandlingar* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett reservationsanslag av 30,000 kronor att utgå enligt av Kungl. Maj:t meddelade bestämmelser;

c) till *Gemensamma universitetsändamål: Ersättning åt vissa opponenter vid disputationer* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett förslagsanslag av 1,700 kronor;

d) till *Gemensamma universitetsändamål: Ersättning åt sakkunniga i akademiska befordringsärenden* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett förslagsanslag av 9,000 kronor;

e) till *Gemensamma universitetsändamål: Forskarstipendier för docenter vid universiteten i Uppsala och Lund samt karolinska mediko-kirurgiska institutet* anvisa för budgetåret 1935/1936 ett reservationsanslag av 35,000 kronor att utgå i enlighet med de grunder, Kungl. Maj:t må äga att bestämma;

f) till *Ortnamnundersökningarna i riket* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett anslag av 6,500 kronor att utgå med den närmare fördelning och enligt de villkor, Kungl. Maj:t kan finna gott föreskriva.

30:o) **Landsmålsundersökningarna i riket.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 100, sid. 326—329), vilket utöver de av de nya grunderna för riksstatens uppställning påkallade förändringarna innebär en minskning med 232 kronor av de anslagsmedel, som utgå för motsvarande ändamål under innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) för landsmålsundersökningarna i riket godkänna följande personalförteckning:

Personalförteckning.

Befattning.

Lönegrad.

Tjänstemän å extra stat:

1 föreståndare vid landsmålsarkivet i Uppsala	B 30
1 » vid landsmålsundersökningarna i Lund	B 28
2 medarbetare vid landsmålsarkivet i Uppsala	B 26
1 arkivarie och expeditjonsföreståndare vid landsmålsarkivet i Uppsala	B 21;

b) till *Landsmålsundersökningarna i riket* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett anslag av 69,300 kronor.

31:o) **Bidrag till utgifter för Hyltén-Cavallius' stiftelse för svensk folkminnesforskning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 101, sid. 329—330) och under erinran, att till förevarande ändamål för innevarande budgetår anvisats samma belopp som nu äskats, hemställer utskottet, att riksdagen må till *Bidrag till utgifter för Hyltén-Cavallius' stiftelse för svensk folkminnesforskning* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett anslag av 10,700 kronor.

32:o) **Rasbiologiska institutet: Avlöningar. Rasbiologiska institutet: Omkostnader.** I anslutning till Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 102 och 103, sid. 330—341), vilka utöver de av de nya grunderna för riksstatens uppställning påkallade förändringarna innebära en ökning med 9,000 kronor av de under innevarande budgetår till rasbiologiska institutet utgående anslagsmedlen, hemställer utskottet, som funnit, att befattningen såsom institutets chef, till vilken icke utgår nyreglerad avlöning, bör uteslutas ur personalförteckningen för institutet, ävensom att det, med hänsyn till de nya grunderna för riksstatens uppställning, icke torde böra, såsom departementschefen förutsatt, medgivas rätt för institutets styrelse att använda besparingar å vissa av de under omkostnadsanslaget uppförda posterna till avlönande av tillfällig arbetshjälp vid bearbetning av förut insamlat material — dock att utskottet i sistnämnda hänseende ej motsätter sig införandet för ett kommande budgetår av en anordning, enligt vilken av arbetet med insamling och bearbetning av material föranledda kostnader för resor och för avlönande av tillfällig arbetshjälp för bearbetning av insamlat material skulle bestridas från ett för ändamålet särskilt uppfört reservationsanslag —

att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för rasbiologiska institutet:

Personalförteckning.

Befattning.	Lönegrad.
<i>Tjänstemän å extra stat:</i>	
1 rasbiolog	B 28
1 statistiker	B 24
1 genealog	B 21;

b) godkänna följande avlöningsstat för rasbiologiska institutet att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1935/1936:

Avlöningsstat.

1. Avlöning till institutets chef, tillika professor i rasbiologi vid universitetet i Uppsala:

Lön	kronor 8,000	
Ålderstillägg	» 1,000	
<i>Anm.: Ålderstillägget utgår efter 5 års tjänstgöring.</i>		
Tjänstgöringspenningar	» 4,000	13,000
2. Avlöningar till tjänstemän å extra stat, *förslagsvis* 24,000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:
 - a) Grundavlöningar m. m. kronor 14,800
 - b) Avlöningsförhöjningar m. m.,
förslagsvis 1,200 16,000

Summa förslagsanslag kronor 53,000;

c) till *Rasbiologiska institutet*: Avlöningar för budgetåret 1935/1936 anvisa ett *förslagsanslag* av 53,000 kronor;

d) till *Rasbiologiska institutet*: *Omkostnader* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett *reservationsanslag* av 15,000 kronor.

33:o) **Farmaceutiska institutet: Avlöningar.** I anslutning till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 104, sid. 341—347), vilket icke innebär andra förändringar än sådana, som sammanhånga med de nya grunderna för riksstatens uppställning, hemställer utskottet,

att riksdagen må

- a) godkänna följande personalförteckning för farmaceutiska institutet:

Personalförteckning.

Befattning.	<i>Tjänstemän å ordinarie stat:</i>	Lönegrad.
2 professorer		B 28
<i>Anm.: Av nämnda två professorsbefattningar omfattar den ena kemi och kemisk farmaci och den andra botanik och farmakognosi.</i>		
4 laboratorer		B 22
1 förste vaktmästare		B 7
1 vaktmästare, tillika maskinist och eldare		B 7
1 vaktmästare		B 7;

- b) godkänna följande avlöningsstat för farmaceutiska institutet att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1935/1936:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	kronor 63,000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	» 12,050
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 300
4. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	» 1,750
<u>Summa kronor 77,100;</u>	

c) till *Farmaceutiska institutet*: *Avlöningar* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett *förslagsanslag* av 77,100 kronor.

34:o) **Farmaceutiska institutet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 105, sid. 348—349), vilket icke innebär andra förändringar än sådana, som sammanhänga med de nya grunderna för riksstatens uppställning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Farmaceutiska institutet: Omkostnader* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett *förslagsanslag* av 13,600 kronor.

35:o) **Farmaceutiska institutet: Materiel m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 106, sid. 349—350), vilket icke innebär andra förändringar än sådana, som sammanhänga med de nya grunderna för riksstatens uppställning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Farmaceutiska institutet: Materiel m. m.* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett *reservationsanslag* av 3,700 kronor.

Stockholm den 2 april 1935.

På statsutskottets vägnar:

ANDERS ANDERSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Carlsson* i Gävle, *Olof Olsson*, *Johansson* i Fredrikslund, *Nilsson* i Malmö, *Nilsson* i Gränebo, *Oscar Olsson*, *Svensson* i Kompersmåla, *Walles*, *Gustafsson* i Benestad, *Thelin*, *Nylander* och *Pauli*, samt

från andra kammaren: herrar *Anderson* i Råstock, *Strindlund*, *Törnkvist* i Karlskrona, *Holmgren*, *Eriksson* i Stockholm, *Persson* i Falla, *Svensson* i Grönvik, *Jonsson* i Eskilstuna, *Holmdahl*, *Norling*, *Weijne* och *Danielsson*.

Reservationer:

vid punkt 3:o (Uppsala universitet: Avlöningar) av herrar *Olof Olsson*, *Nilsson* i Gränebo, *Oscar Olsson*, *Gustafsson* i Benestad, *Strindlund*, *Svensson* i Grönvik, *Weijne* och *Danielsson*, vilka ansett, att utskottets yttrande och förslag bort i nedan angivna delar hava följande lydelse:

»Utskottet vill — — — — — av doktorsavhandlingar.

För de — — — — — framlagda förslag.

Mot detaljerna — — — — — att erinra.

Beträffande de — — — — — nr 67.

I fråga — — — — — framhålla följande.

Utskottet finner visserligen i likhet med departementschefen önskvärt, att åtgärder vidtagas för åstadkommande av en förbättrad undervisning i svenska språket vid våra högre läroanstalter. Av den i ärendet förebragta utredningen har utskottet emellertid icke funnit sig övertygat om att den av departementschefen för nående av nyssberörda önskemål förordade utvägen är den lämpligaste. Enligt utskottets förmenande torde man böra söka nå en lösning efter mera praktiskt betonade linjer.

I detta hänseende vill utskottet erinra om vad av de i statsrådsprotokollet å sid. 194 omförmälda petitionärerna anförts. Dessa hava understrukit vikten av att alla lärare, icke blott de i modersmålet, erhålla nödig utbildning för fullgörande av skolans uppgift att vårda språket. Det har för dem synts uppenbart, att alla de, som förbereda sig för lärarverksamhet inom det högre skolväsendet och inom seminarierna, få en mot uppgiftens betydelse svarande utbildning, vare sig denna förläggas till provåret eller till studietiden före provårets genomgående eller fördelas på båda dessa utbildningsskeden. Den kurs i talteknik, muntlig framställningskonst, som för närvarande ingår i provåret, har icke synts petitionärerna till fyllest, och den skriftliga framställningskonsten är enligt deras förmenande där helt åsidosatt. Under erinran att frågan om provårets organisation ligger under utredning, hava petitionärerna hemställt, att Kungl. Maj:t ville före det slutliga avgörandet beträffande provåret föranstalta om en utredning rörande de anordningar, som inom eller, om detta visade sig ogörligt, utom provårsutbildningens ram skulle kunna vidtagas i syfte att främja en mera allsidig och planmässig vård om modersmålet inom högre skolor och seminarier.

Dessa av petitionärerna framhållna synpunkter hava enligt utskottets uppfattning icke vunnit tillräckligt beaktande i det nu till riksdagens prövning framlagda förslaget. Utskottet håller före, att den ifrågasatta anknytningen till provårsinstitutionen bör tagas under förnyat övervägande. Genom en dylik anknytning kunna de vid provårsläroverken tjänstgörande lärarnas sakkunskap och pedagogiska erfarenhet tagas i anspråk för här ifrågavarande ändamål, och vidare torde härigenom en minskning av de nu beräknade

kostnaderna bli va möjliga. Ytterligare synes det utskottet böra tagas under omprövning, huruvida icke viss del av här förevarande utbildning, exempelvis den ifrågasatta kursen i nysvensk stilistik, skulle kunna — möjligen i form av en särskild kurs — omhändertagas av redan till universitetens förfogande stående lärarkrafter. Även om särskild ersättning för dylika kursers givande skulle utgå, torde dock även på detta sätt en kostnadsminskning bli va möjlig. Över huvud taget vill utskottet framhålla, att det vid den förnyade utredning av här förevarande fråga, som kan komma till stånd, noga tillses, att inga nya befattningar tillskapas, därest samma mål kan nås med användande av redan befintliga lärarkrafter.

Med hänsyn till vad sålunda anförts har utskottet funnit sig böra avstyrka Kungl. Maj:ts förslag om anställande vid universiteten i Uppsala och Lund av lektorer i svenska språket. Emellertid vill utskottet understryka önskvärdheten av att möjligheterna för en lösning av här förevarande fråga enligt de av utskottet antydda riktlinjerna undersökas.

Vad departementschefen — — — — — utskottets sida.

Den av — — — — — må utgå.

Vad Kungl. — — — — — till erinran.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet, som ansett sig böra i statupställningen vidtaga några smärre jämkningar av formell art, hemställa,

att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag,

a) godkänna följande personalförteckning för vissa tjänstemän vid Uppsala universitets samlingar och inrättningar m. m.:

Personalförteckning.

-----;
b) — under förutsättning — — — — — tillkommer universitetsprofessor;

c) fastställa följande avlöningsstat för Uppsala universitet att tillämpas tillsvidare från och med budgetåret 1935/1936:

Avlöningsstat.

Utgifter:

I. Professorer och lärare m. fl.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat:

2. Arvode till professor i psykiatri:

3. Avlöningar till tjänstemän å indragningsstat:

4. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t:

a) Arvoden till biträdande lärare m. fl. vid		
teologiska fakulteten	kronor	10,400
juridiska fakulteten	»	3,000
medicinska fakulteten	»	13,950
filosofiska fakultetens huma-		
nistiska sektion	»	28,400
		<u>55,750</u>

Anm.: Ur sistnämnda belopp å 28,400 kronor utgå 4 arvoden å 6,600 kronor till universitetslektorer i tyska, franska, engelska och danska språken.

b) Docentstipendier:

— — — — —

c) Arvoden till assistenter och amanuenser:

— — — — —

d) Arvoden till bibliotekarier vid humanistiska sektionens seminariebibliotek kronor 3,210

e) Arvode till icke-ordinarie exercitiemästare » 900

f) Arvode till tjänsteman å in-
dragningsstat:
assistent å den fysikalisk-
kemiska institutionen kronor 3,600 416,660

5. Särskilda löneförmåner till icke ordinarie tjänstemän:

— — — — —

Summa kronor 1,366,060

Anmärkingar till avdelning I. av avlöningsstaten.

1. Värdena av — — — — — vid universitetet.

2. Besparingar å följande anslagsposter, nämligen: anslagsposten 1. a. till lön och tjänstgöringspenningar till tjänstemän å ordinarie stat, anslagsposten 2. till arvode till innehavaren av professuren i psykiatri, anslagsposten 4. till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, anslagsposten 5. till särskilda löneförmåner till icke ordinarie tjänstemän, skola, med undantag dels av besparingar å docentstipendier, varom bestämmelser i annan ordning meddelats, dels ock av besparingar å anslagsposten till arvode åt assistenten å den fysikalisk-kemiska institutionen, ingå till reservfonden, vilken står under kanslerns disposition för universitetets vetenskapliga och ekonomiska behov, i den ordning universitetsstatuterna stadga.

II. Vissa tjänstemän vid universitetets samlingar och inrättningar m. m.	
1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	kronor 323,000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t »	10,260
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal »	61,446
	<hr/>
	Summa kronor 394,706

Sammandrag.

I. Professorer och lärare m. fl.	kronor 1,366,060
II. Vissa tjänstemän vid universitetets samlingar och inrättningar »	394,706
	<hr/>
	Summa kronor 1,760,766

Särskilda uppbördsmedel:

Nettoutgift kronor 1,498,200;

d) till *Uppsala universitet*: *Avlöningar* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett *förslagsanslag* av 1,498,200 kronor.»

vid punkt 10:o (Lunds universitet: Avlöningar) av herrar *Olof Olsson, Nilsson* i Gränebo, *Oscar Olsson, Gustafsson* i Benestad, *Strindlund, Svensson* i Grönvik, *Weijne* och *Danielsson*, vilka ansett, att utskottets yttrande och förslag bort i nedan angivna delar hava följande lydelse:

»Under hänvisning till vad utskottet anfört under punkt 3:o i det föregående avstyrker utskottet Kungl. Maj:ts förslag om anställande av en universitetslektor i svenska språket vid universitetet i Lund.

På sätt utskottet närmare motiverat under nyssberörda punkt 3:o) kan utskottet ej heller tillstyrka den ifrågasatta rätten för Kungl. Maj:t att göra de jämkningar ifråga om professurernas och andra lärarbefattningars ämnesområden och därav föranledda ändringar i deras benämning, som kunde finnas påkallade. Med hänsyn härtill hemställer utskottet, att den i avlöningsstaten för Lunds universitet vid A. Avlöningsstater för professorer m. fl. fogade Anmärkning 6. må utgå.

Vad Kungl. Maj:t — — — — till erinran.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag,

a) godkänna följande personalförteckning för vissa tjänstemän vid Lunds universitets samlingar och inrättningar m. m.:

Personalförteckning.

 b) fastställa följande avlöningsstat för Lunds universitet
 att tillämpas tillsvidare från och med budgetåret 1935/1936:

Avlöningsstat.

Utgifter:

I. Professorer och lärare m. fl.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat:	-----	
2. Avlöning till tjänsteman å indragningsstat:	-----	
3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t:		
a. Arvoden till biträdande lärare m. fl. vid		
teologiska fakulteten	kronor 10,000	
juridiska fakulteten	» 2,460	
medicinska fakulteten	» 24,725	
filosofiska fakultetens huma-		
nistiska sektion	» 21,800	
<i>Anm.: Ur sistnämnda belopp å</i>		
<i>21,800 kronor utgå 3 arvoden å</i>		
<i>6,600 kronor till universitetslektorer</i>		
<i>i tyska, franska och engelska</i>		
<i>språken.</i>		
filosofiska fakultetens mate-		
matisk-naturvetenskapliga		
sektion	» 8,200	67,185
b. Docentstipendier	-----	
c. Arvoden till assistenter och amanuenser:	-----	
d. Arvoden till bibliotekarier vid		
humanistiska sektionens		
seminariebibliotek	kronor 2,400	
e. Arvode till icke-ordinarie		
exercitiemästare	» 600	
f. Arvode till tjänsteman å		
indragningsstat:		
Raquette, G. H., docent, per-		
sonligen	» 6,000	407,385
4. Särskild löneförmån till icke-ordinarie tjänste-		
man		800
		<u>Summa kronor 1,233,485</u>

Anmärkningar till avdelning I. av avlöningsstaten.

1. Årliga arrendebeloppen — — — vid universitetet.
2. Besparingar å följande anslagsposter, nämligen: anslagsposten 1. a. till lön och tjänstgöringspenningar till tjänstemän å ordinarie stat, anslagsposten 3. till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, och anslagsposten 4. till särskild löneförmån till icke-ordinarie tjänsteman skola, med undantag dels av besparingar å docentstipendier, varom bestämmelser i annan ordning meddelats, dels ock av besparingar å anslagsposten till personligt arvode åt docenten G. H. Raquette, ingå till reservfonden, vilken står under kanslerns disposition för universitetets vetenskapliga och ekonomiska behov i den ordning, universitetsstatuterna stadga. Tills vidare och till dess Kungl. Maj:t annorlunda förordnar, skall till pensionsinrättningen för Lunds universitets ämbets- och tjänstemäns änkor och barn ingå en tredjedel av de till reservfonden för varje år sålunda ingående besparingarna.

II. Vissa tjänstemän vid universitetets samlingar och inrättningar m. m.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	kronor 221,300
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	» 12,420
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 43,006
	Summa kronor 276,726

Sammandrag.

I. Professorer och lärare m. fl.	kronor 1,233,485
II. Vissa tjänstemän vid universitetets samlingar och inrättningar m. m.	» 276,726
	Summa kronor 1,510,211

Särskilda uppbördsmedel:

Nettoutgift kronor 1,412,800;

c) till *Lunds universitet*: *Avlöningar* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett *förslagsanslag* av 1,412,800 kronor.»

vid punkt 25:o) (Universitetssjukhus: Understöd och ersättningar till serafimerlasarettet i Stockholm) av herrar *Anderson* i Råstock, *Olof Olsson*, *Nilsson* i Malmö, *Oscar Olsson*, *Wallis*, *Pauli*, *Törnkvist* i Karlskrona, *Eriksson* i Stockholm, *Jonsson* i Eskilstuna, *Norling* och *Weijne*, vilka ansett, att utskottets yttrande och förslag bort i nedan angivna delar hava följande lydelse:

»I likhet — — — — — års riksdag.

Från direktionens — — — — — 36,000 kronor.

Mot förslaget om beredande av medel för genomförande redan från och med nästkommande budgetår av löneroglering för ovannämnda biträdes- och ekonomipersonal har utskottet icke funnit något att erinra.

I motionerna — — — — — kronor begärts.

Utskottet finner starka skäl anförda för att snarast möjligt en löneroglering jämväl för sist omförmälda befattningshavare kommer till stånd. Härför tala, såsom lasaretsdirektionen framhållit, ej blott hänsynen till lasarettets rekrytering av läkarbefattningarna utan även sociala och humanitära skäl. Emellertid håller utskottet före att, på sätt departementschefen anført, här förevarande lönerogleringsfråga lämpligen bör behandlas i sammanhang med den omfattande utredning av frågan om serafimerlasarettets ekonomi m. m., som av departementschefen ställts i utsikt och om vars behövlighet jämväl utskottet är övertygat. Med hänsyn härtill finner sig utskottet icke kunna tillstyrka vad i motionerna I: 14 och II: 42 hemställts.

I motionen — — — — — motionen I: 139.

I detta — — — — — som undervisningsjukhus.

Mot vad — — — — — till erinran.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å herr Bengtssons i Norup och fröken Wellins ävensom herr Petréns ovannämnda motioner (I: 14 och II: 42 samt I: 139), till *Universitetssjukhus: Understöd och ersättningar till serafimerlasarettet i Stockholm* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett anslag av 661,000 kronor.»
